

3 Днем незалежності України!

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

13 – 23 серпня 2012 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 33-34 (644-645)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Подарунок до Дня незалежності – музика!

▶ 2 стор.

У Києві відбулося п'яте засідання Підкомітету з питань безпеки Українсько-Російської міждержавної комісії. Військову делегацію Підкомітету з українського боку очолив Міністр оборони України Дмитро Саламатін, Російської Федерації, відповідно, – Міністр оборони РФ Анатолій Сердюков.

▶ 3 стор.

Спостережний політ у Данському Королівстві

▶ 6 стор.

Авіаційна еліта зібралася в Луганську

▶ 7 стор.

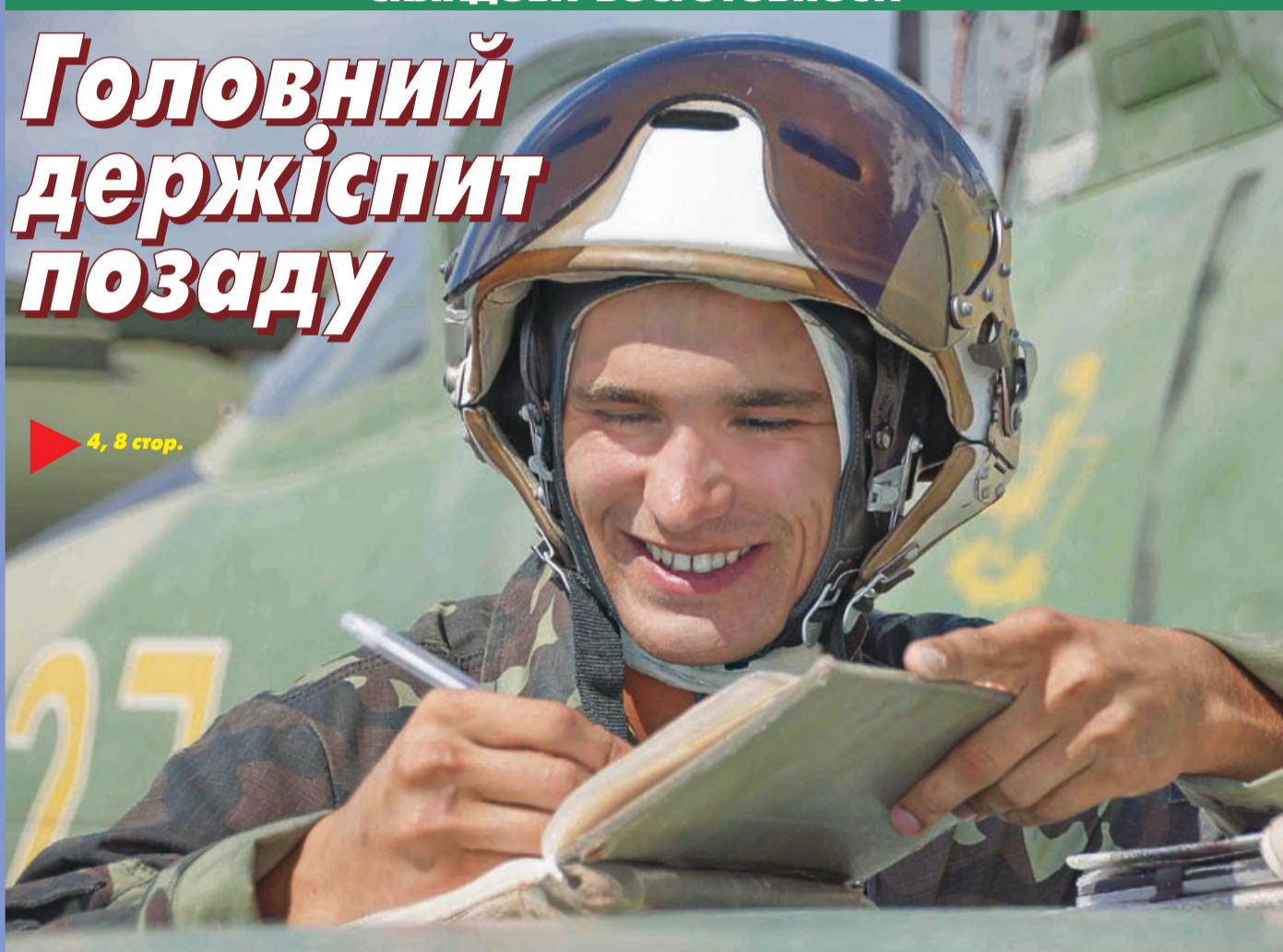
Великий теніс до Дня незалежності України

▶ 24 стор.

СКЛАДОВА БОЕГОТОВНОСТІ

Головний держіспит позаду

▶ 4, 8 стор.

Перевал "бомбили" лейтенанти

▶ 4, 5 стор.

Кожна льотна зміна додає у "скарбничку" авіаторів безцінні години нальоту

▶ 5 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;

99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;

49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;

16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;

199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;

99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;

33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

"Антонов" находит партнеров в Татарстане

ГП "Антонов" принял участие в международной выставке "Аэрокосмические технологии, современные материалы и оборудование. Казань – 2012" (АКТО-2012), которая проходила в период с 14 по 17 августа.

В день открытия выставки – 14 августа – стенд "Антонов" посетили Президент Республики Татарстан Рустам Минниханов, руководители авиационной промышленности и авиационных предприятий. Презентацию современных программ "Антонов" провел президент – Генеральный конструктор ГП "Антонов" Д.Кива. Особо он отметил развитие программы военно-транспортного самолета короткого взлета и посадки Ан-70, серийное производство которого планируется развернуть в ОАО "Казанское авиационное производственное объединение им. С.П.Горбунова".

Закінчення на 3 стор.

Шановні військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, дорогі ветерани!

Від імені колегії Міністерства оборони та особисто вітаю вас із знаменним святом нашої держави – Днем незалежності України!

Проголошення незалежності України стало визначальною подією у духовному і політичному житті Українського народу, який перед усім світом засвідчив курс на демократію та побудову вільного, щасливого, заможного життя на своїй землі.

Шлях до цієї події був непростим і тривалим. Адже державність – це історичне надбання Українського народу, результат героїчної боротьби, багатомільйонних жертв, покладених на вівтар української свободи нашими предками. Завдяки мудрості, працьовитості й толерантності народу, Україна й далі впевнено продовжує своє становлення соборної держави, яку знають і поважають у всьому світі.

Гарантом незалежності, зміцнення національної безпеки були, є і залишатимуться Збройні Сили України. За цей час вони пройшли непростий шлях свого становлення, реформування і розвитку.

Нові підходи та рішення керівництва держави в галузі національної безпеки вимагають подальшої оптимізації структури Збройних Сил, підвищення ступеня їх готовності до виконання завдань за призначенням. Створення компактної, мобільної, боєздатної і неობтяжливої для економіки держави армії, побудованої за найвищими світовими стандартами, – наша мета.

Усі ми з великою надією дивимось у майбутнє, в якому пануватимуть суспільний мир і злагода, спокій і стабільність, загальне порозуміння та безпечно, належно життя.

Щиро вітаю вас із 21-ю річницею незалежності України!

Бажаю вам та вашим рідним міцного здоров'я, миру, добра, благополуччя й невичерпної енергії на благо рідної країни! Хай ваші серця завжди будуть наповнені натхненням і незламною вірою у щасливе майбутнє України!

Міністр оборони України Д.А.Саламатін.

Товариші генерали та офіцери, сержанти та солдати! Шановні працівники Збройних Сил України! Дорогі ветерани!

У житті кожного народу є історичні дати, які мають для нього доленосне значення. Такою датою в історії Українського народу є 24 серпня 1991 року – День незалежності України.

Це свято назавжди вкарбоване золотими літерами в історію нашого народу, втілюючи його споконвічне прагнення до свободи та самовизначення. Незалежність стала поворотним етапом у житті України, відкрила нові можливості для духовного розвитку, економічного поступу і добробуту кожного громадянина України.

За 21 рік державного будівництва, подолавши суворі випробування перших років незалежності, Україна відбулася як суверенна держава, стала гідним суб'єктом на міжнародній арені, впливовим учасником світової системи колективної безпеки та бере активну участь у миротворчих операціях.

Важливим фактором державного будівництва стало створення Збройних Сил України, які відіграють особливу відповідальну і почесну роль серед державних інститутів, що забезпечують національну безпеку. Важливе і відповідальне місце головного носія бойового потенціалу Збройних Сил України по праву відведено Повітряним Силам.

Виконуючи свій конституційний обов'язок, особовий склад Повітряних Сил Збройних Сил України надійно стоїть на сторожі мирного неба нашої України, наполегливо підвищує бойову майстерність і вишкіл, чим вносить свій важливий вклад у справу розбудови Української держави.

Від імені військової ради Командування Повітряних Сил Збройних Сил України щиро вітаю вас із 21-ю річницею незалежності України!

У цей святковий день бажаю вам та вашим родинам міцного здоров'я, щастя, добробуту, натхнення та успіхів у благородній справі служіння Українському народові!

З повагою

Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Ю.А.Байдак.

До Дня авіації

25 серпня в Україні відзначається професійне свято захисників неба Батьківщини – День авіації України.

З цієї нагоди 25 серпня у Вінниці, у Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України, планується провести низку урочистих заходів із залученням керівного складу Повітряних Сил, особового складу військових частин, що дислокуються на території Командування, ветеранів та представників ЗМІ.

Згідно з планом, після урочистого шиккування особового складу відбудеться церемонія покладання квітів до комплексу "Вшанування пам'яті захисників Вітчизни", прес-конференція командувача ПС ЗС України генерал-майора Юрія Байдака. Також протягом дня передбачено спілкування запрошених посадових осіб, членів військової ради Командування ПС, ветеранів з представниками ЗМІ, урочисті збори та святковий концерт.

З 09.00 на території Командування Повітряних Сил відбудеться День відкритих дверей. Усі бажаючі вінничани та гості міста зможуть відвідати Військово-історичний музей Повітряних Сил – музей авіаційної, ракетної, зенітної ракетної та радіотехнічної техніки під відкритим небом. Серед представлених у Музеї зразків техніки – десятки літаків та вертольотів різних модифікацій, зенітні ракетні комплекси ПС та ППО СВ, багато раритетних зразків військової техніки, серед яких – ракетний комплекс РСД-10 "Піонер", літаки МіГ-25 і Як-28 тощо.

Представники ЗМІ, які бажають висвітлити цю подію, за довідками та акредитацією можуть звертатися за телефонами прес-центру Повітряних Сил ЗС України: 8(0432) 596-875, (099) 122-78-84. Контактна особа: Дмитро Струтинський. Акредитація обов'язкова і триватиме до 17.00 22.08.

Зустріч представників ЗМІ та усіх вінничан, бажаючих відвідати зазначений захід, ласкаво просимо о 08.45 хв., до КПП№1 Командування Повітряних Сил за адресою: м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105.

Прес-центр ПС ЗС України.

АРМІЯ ДЛЯ НАРОДУ**Подарунок до Дня незалежності – музика!**

Під час святкування Дня Державного Прапора і Дня незалежності України військової оркестри Збройних Сил України виступатимуть для киян та гостей столиці на майданчиках та у парках Києва.

З нагоди святкування Дня Державного Прапора та 21-ї річниці незалежності України військової музики оркестрів Збройних Сил України подарують киянам та гостям столиці свято духової музики на відкритих майданчиках міста Києва.

Так, Зразково-показовий оркестр Збройних Сил України виступатиме у Маріїнському парку 24 серпня з 18.00 до 20.00.

Оркестр Почесної варті окремого полку Президента України демонструватиме свою високу професійну майстерність з 18.00 до 20.00 23 серпня у парку ім. О.Пушкіна та з 18.00 до 20.00 24 серпня у парку ім. Т.Шевченка.

У парку ім. М.Островського (Солом'янська площа) 23 і 24 серпня з 12.00 до

14.00 виступатимуть оркестранти Національного університету оборони України.

У Наводницькому парку для киян і гостей столиці 23 і 24 серпня з 16.00 до 18.00 відбудеться концертний виступ оркестру Військо-

вого інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут".

Ще в одному столичному парку – "Нивки" – 24 серпня з 12.00 до 14.00 готуються

виступити оркестранти окремої бригади охорони Генерального штабу Збройних Сил України.

Військові музики оркестру Військового інституту Київського національного університету ім. Т.Шевченка даруватимуть духову музику усім, хто завітає 24 серпня з 12.00 до 14.00 до Національного виставкового центру.

А у Центральному ботанічному саду ім. М.Гришка 23 та 24 серпня з 11.00 до 13.00 лунатимуть мелодії у виконанні військових музик оркестру Київського військового ліцею ім. Івана Богуня.

У репертуарі, підготовленому для виступів, – "попури" з українських народних мелодій, аранжировки національних естрадних пісень, військові та козацькі марші, композиції з пісень часів Великої Вітчизняної війни та шоу-дефіле.

Військові музиканти запрошують усіх бажаючих киян та гостей столиці прийти і насолодитися виступами духових військово-музичних колективів.

mil.gov.ua

ЛЬОТНА ПІДГОТОВКА**Стають на крило молоді льотчики**

Військовослужбовці 114-ї бригади тактичної авіації провели чергову льотну зміну – протягом дня було здійснено близько 20 вильотів винищувачів МіГ-29. В небі над Прикарпаттям авіатори відпрацювали низку завдань, пов'язаних з пілотуванням літаків, а також взаємодією з наземними службами.

– У порівнянні з попередніми роками інтенсивність польотів у 114-ї бригаді тактичної авіації зросла в рази. Це дозволило не тільки підтримати навички досвідчених пілотів, але й ввести в стрій молодих льотчиків, – наголосив заступник командира авіаз'єднання підполковник Олександр Кухарук.

За словами офіцера, зокрема, капітан Микола Гайовчик за цей рік має в своєму активі 15 годин льотності, а старший лейтенант Олександр Єнушевський провів у повітрі 41 годину. Крім цього, напружений польотний графік дозволив ввести в стрій старшого лейтенанта Олексія Якушевського, який здійснив свій перший

самостійний вильот за штурвалом винищувача.

– Сподіваємось, що така інтенсивність польотів збережеться й надалі. Адже справжня майстерність пілотів виховується лише у повітрі, – зазначив підполковник Олександр Кухарук.

Тарас Грень.

"ПЕРСПЕКТИВА-2012"**Підготовка триває**

В рамках підготовки до комплексу дослідницьких та експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами "Перспектива-2012", два літаки Су-27УБ зі складу бригади тактичної винищувальної авіації Повітряного командування "Центр", що на Полтавщині, здійснили переліт на оперативний аеродром.

Екіпажі у складі полковника Андрія Ярецького, капітана Віктора Данилюка, підполковника Олександра Оксанченка та майора Владислава Бабанського виконали польотне завдання чітко за графіком, дотримуючись усіх правил льотної безпеки. Крім того, ще вісім льотних екіпажів, а також фахівці служб наземного забезпечення прибули на аеродром тимчасового базування військово-транспортним літаком Ан-26.

– Метою перебазування є виконання комплексу завдань з виконання практичних вильотів у визначених повітряних зонах, удосконалення льотної майстерності екіпажів як у індивідуальній, так і груповій злітності, а також відпрацювання елементів взаємодії між частинами та підрозділами у процесі майбутніх навчань, – розповів командир авіаційної бригади полковник Олег Гесь.

За словами офіцера, згідно з плановою таблицею, вильоти здійснювалися за участю досвідчених і молодих пілотів, що важливо для підготовки молодих льотчиків. А для інженерно-технічного складу та спеціалістів батальйону аеродромно-технічного і тилового забезпечення це стане ще однією нагодою продемонструвати та підвищити свої професійні навички та злагодженість. Після виконання плану польотів військовослужбовці авіабригади повернулися на базовий аеродром.

Уряд спрямовує зусилля на зростання потенціалу ПС України

ВІЗИТ

Прем'єр-міністр України Микола Азаров в рамках робочої поїздки на Полтавщину відвідав Миргородську бригаду тактичної авіації.

На аеродромі Главу Уряду зустріли керівники області та міста, заступник начальника Генерального штабу ЗС України генерал-лейтенант Юрій Думанський, командир авіаційної бригади полковник Олег Гесь.

Микола Азаров ознайомився з історією та сьогоденням авіаз'єднання, характером та специфікою завдань, які виконує особовий склад, визначив пріоритети діяльності командного складу щодо підтримання у належному стані високої льотної виучки та військової дисципліни.

– Керівництво держави неухильно продовжує курс на зростання та розвиток матеріального і технічного потенціалу Повітряних Сил України, вирішення спектру соціально-побутових питань, що має

на меті подальше підвищення мотивації до військової служби, а також іміджу Збройних Сил, – наголосив Прем'єр-міністр України.

Своєю чергою, командир авіабригади полковник Олег Гесь відзначив, що нинішній рік став посправжньому “проривним” у системі підготовки фахівців усіх рівнів і, зокрема, льотного складу.

– Завдяки постійній увазі з боку керівництва держави та оборонного відомства можемо говорити про своєчасне постачання пально-мастильних матеріалів та поповнення бойового складу частини відновленими літаками. Відповідно наліт пілотів частини зріс порівняно з минулим роком майже втричі, – доповнив офіцер.

За його словами, осо-

бовий склад бригади тактичної авіації наочно продемонстрував високу виучку та гідний фаховий рівень при виконанні завдань щодо забезпечення безпеки повітряного простору під час проведення в Україні “Євро-2012”, відповідальних навчань тощо.

Під час перебування у розташуванні авіаз'єднання глава Уряду високо оцінив майстерність екіпажів винищувачів під час виконання ними елемен-

тів пілотажу у районі аеродрому.

Він також відзначив необхідність збільшення кількості годин нальоту військових льотчиків.

– Зараз ми поставили завдання вийти на 50 годин нальоту для кожного військового пілота, – сказав Микола Азаров, відзначивши, що в ідеалі кожен військовий льотчик повинен налітати 80 годин.

**Підготувала
Наталія Ярмілко.
“Крила України”.**

ІНТЕГРАЦІЯ ЗВТ з СНД відкриє нові ринки збуту для авіабудівних підприємств

Про це під час відвідин столичного заводу цивільної авіації заявив Віце-прем'єр-міністр – міністр соціальної політики України Сергій Тігіпко під час візиту на Державне підприємство “Завод 410 цивільної авіації”. Завод за контрактом модернізує індійські літаки та хоче розпочати вдосконалювати вітчизняні вертольоти.

– Україна ратифікувала Угоду про зону вільної торгівлі з СНД. Вона має важливе значення для нашої економіки, тому що відкриває вільний доступ на ринки збуту країн СНД, дає нові можливості для розвитку української авіабудівної та машинобудівної промисловості.

Вихід на ці ринки дає можливість вітчизняним підприємствам інтенсивно розвиватися. Угода відкриває можливості для кооперації українських і російських авіабудівників, – вважає Тігіпко.

Він сподівається, що вже у вересні парламент ухвалить три нові закони про пільги для тих інвесторів, які вкладатимуть гроші в українську економіку. Відтак – стимулюватимуть конкретні, визначені урядом проекти.

– Ці проекти будуть затверджу-

ватись Кабінетом Міністрів, будуть мати 4 пільги, які надаватимуться в тому разі, якщо буде певний обсяг інвестицій забезпечений і певна кількість нових робочих місць. При чому, ці робочі місця повинні мати певний рівень заробітної платні. Скажімо, для великих проектів – це 150 робочих місць, для середніх – це 50, для малих – 25 робочих місць, – зауважив віце-прем'єр.

**Олександр Олехнович.
“Крила України”.**

СПІВПРАЦЯ

Дмитро Саламатін: “Зміни у використанні полігона злітно-посадкових систем “НИТКА” – приклад прагматичного підходу у відносинах оборонних відомств України та Російської Федерації”

У Києві відбулося п'яте засідання Підкомітету з питань безпеки Українсько-Російської міждержавної комісії. Військову делегацію Підкомітету з українського боку очолює Міністр оборони України Дмитро Саламатін, Російської Федерації, відповідно, – Міністр оборони РФ Анатолій Сердюков.

– Між Україною та Росією існує хороший формат взаємін у військовій сфері. Він включає проведення навчань, обмін делегаціями з актуальних питань реформування збройних сил, співпрацю у сфері протиповітряної оборони та інші напрями, – наголосив голова української частини Міністр оборони України Дмитро Саламатін, оцінюючи результати засідання. Він повідомив, що сторони обговорили низку важливих питань двосторонніх відносин в оборонній сфері, підсумували діяльність Підкомітету за

звітний період і окреслили перспективи на майбутнє.

– Хотів би відзначити традиційно відкритий і конструктивний характер, а також результативність наших переговорів, – зазначив Дмитро Саламатін.

За його словами, по кількох спільних проектах сторони вийшли на рівень підготовки угод. Йдеться про співпрацю у боротьбі з піратством, у галузі військового фельд'єгерсько-поштового зв'язку, а також про угоди у військово-технічній сфері, з питань міжзаводської кооперації, проєк-

тування, виробництва і післяпродажного обслуговування авіаційної техніки. Крім цього, були розглянуті процедурні питання щодо військово-меморіальної роботи.

– Окремої уваги заслуговує тема використання полігона злітно-посадкових систем “НИТКА”. Нами підписано Протокол, який вніс зміни в чинну Угоду. Підпи-

сання цього документа дало змогу перейти на грошовий розрахунок за надані послуги з підготовки російських льотчиків палубної авіації, а також піти від обмежень у використанні марок літаків, – підкреслив глава вітчизняного оборонного відомства.

Дмитро Саламатін наголосив, що загалом Протокол став прикладом прагматичного підходу, побудованого на взаємній повазі та довірі між оборонними відомствами України і Російської Федерації.

– Нам є над чим працювати і ми будемо продовжувати активну діяльність у цьому напрямі, – переконаний Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

**Підготував Олександр Олехнович.
“Крила України”.**

ПАРТНЕРСТВО

“Антонов” знаходить партнерів в Татарстані

Закінчення. Початок на 1 стор.

Генеральний директор казанського заводу В.Каюмов отримав: “Ми возлагаем большие надежды на программу Ан-70. Этот амбициозный проект должен дать новый толчок, новый импульс для развития предприя-

тия, в частности, его кадровому оздоровлению”.

До настоящего времени завершена модернизация электронного борта Ан-70. В результате самолет получил достаточный запас конкурентоспособности не только по характеристикам

планера и силовой установки, но и бортовых систем. Впереди – проведение летных испытаний самолета с новым оборудованием. Затем начнется заключительный этап Государственных совместных испытаний, которые будут проводиться с участием экспертов министерств обороны Украины и России. Летные и технические экипажи, которые будут заняты в этой программе, прошли подготовку в центре обучения ГП “Антонов”. Первые серийные Ан-70, производство которых ведется на “Серийном заводе “Антонов” по заказу Министерства обороны Украины, будут выпущены уже в новой конфигурации электронного борта. Закупка 60 таких самолетов предусмотрена в Госпрограмме вооружений РФ до 2020 года. По словам министра обороны РФ А.Сердюкова, Минобороны РФ на данном этапе делает все необходимое для завершения программы госиспытаний и запуска в производство этого самолета. “Нам очень нужна эта машина”, – подчеркнул он.

Доклад Д.Кивы о новейших технологиях, применяемых при

создании самолетов “Антонов”, их производстве и сопровождении в эксплуатации, вызвали большой интерес участников научно-практической конференции “Современные технологии, материалы, оборудование и ускоренное восстановление квалифицированного кадрового потенциала – ключевые звенья в возрождении отечественного авиа-, ракетостроения”, состоявшейся в ходе выставки. В своем выступлении Генеральный конструктор сделал особый акцент на развитии системы послепродажной поддержки самолетов “Ан”. “Это наша первоочередная задача”, – отметил он. Уже сейчас на ГП “Антонов” круглосуточно работает Информационный центр поддержки заказчика. Он функционирует по принципу “единого окна” для предоставления информации по запросам в регламентированные сроки. На базе предприятия создается полнофункциональный сервисный центр “Антонов”, обеспечивающий всестороннюю поддержку эксплуатантов новых самолетов “Ан”.

На предприятии работает центр подготовки летного состава.

В процессе подготовки применяется комплексный тренажер уровня D, разработанный и построенный специалистами “Антонов”. Он стал первым на постсоветском пространстве тренажером такого высокого уровня. С его помощью можно полностью имитировать ситуацию, которые происходят в полете, включая все возможные отклонения ситуации. Применение этого тренажера позволяет значительно повысить уровень подготовки летных экипажей и, соответственно, уровень безопасности полетов.

В ходе работы выставки состоялся также ряд встреч с эксплуатантами авиационной техники, которые выразили заинтересованность в пополнении своих парков самолетами семейства региональных реактивных Ан-148 и Ан-158. Таким образом, участие в “АКТО-2012” стало еще одним важным шагом на пути развития сотрудничества между ГП “Антонов”, предприятиями авиационной промышленности и эксплуатантами самолетов Республики Татарстан.

Пресс-служба ГП “Антонов”.

Головний держіспит позаду

СКЛАДОВА БОЕГОТОВНОСТІ

Понад 50 курсантів-випускників четвертого курсу льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (ХУПС) нещодавно успішно склали державний екзамен з льотної підготовки та готуються до складання решти випускних іспитів. На аеродромі навчально-авіаційної бригади Повітряних Сил з квітня і до цього часу курсанти вдосконалювали свою професійну майстерність на літаках Л-39, Ан-26Ш, а також вертольоті Мі-8МТ.

Перед початком складання іспиту успіхів та високих результатів "кожедубівцям" побажав тимчасово виконуючий обов'язки начальника ХУПС льотчик першого класу полковник Андрій Алімпієв.

– Як випускник нашого славетного видового вишу, добре розумію ваше хвилювання перед цим важливим рубежем льотної навчання. Бажаю всім легкого зльоту та м'якої посадки, – зазначив офіцер.

Продовження на 8 стор.

ПІДГОТОВКА ДО ЧАУДИ

Кримські ракетники провели КШН

Нещодавно у зенітно-ракетному полку, що у Криму, відбулися командно-штабні навчання, які стали першим етапом підготовки до проведення тактичних навчань з бойовою стрільбою на полігоні Чауда.

Як зазначив керівник навчань начальник відділу зенітних ракетних військ – начальник зенітних ракетних військ Повітряного командування "Південь" полковник Дмитро Кошик, головною метою навчань стало підвищення рівня підготовки командирів підрозділів і перевірка їх готовності до дій в умовах сучасного бою. На думку фахівців, засоби ураження зенітно-ракетних комплексів є дуже ефективними, однак дуже вразливими. Саме тому успіх бою багато в чому залежить від уміння командира своєчасно зайняти стартову позицію, провести маскування техніки, налагодити стійкий зв'язок, організувати протидію засобам радіоелектронної боротьби, а після відбиття повітряного нападу своєчасно змінити позицію, аби не стати мішенню.

Під час проведення навчань було перевірено злагодженість дій підрозділів та практичні навички особового складу у виконанні функціональних обов'язків при приведенні частини у вищі ступені бойової готовності. З цієї метою один з підрозділів здійснив марш, під час якого проведено перевірку готовності техніки і особового складу до виконання бойового завдання.

Крім того, для перевірки правильності

дій ракетників, керівництво навчань надало особовому складу близько 90 ввідних. Додаткові завдання отримали майже всі посадові особи від командира бойового розрахунку до офіцерів фінансової і медичної служби. Також було перевірено дії військовослужбовців під час відбиття нападу повітряного супротивника. З цієї метою над позиціями здійснили проліт літаки однієї з бригад тактичної авіації. Ракетники вдало відбили умовний повітряний удар, після чого склали звітні документи за даними фотоконтролю.

– Цей полк вже брав участь у навчаннях на полігоні Чауда, тому більшість особового складу має досвід у проведенні бойових стрільб. Отримані знання і навички передаються молодим військовослужбовцям. Нещодавно полк перевірявся офіцерами Генерального штабу Збройних Сил України, які підтвердили високий рівень підготовки ракетників, – зазначив полковник Дмитро Кошик

Слід додати, що у минулому році стрільби на полігоні Чауда проводилися з позиційного району. Цього року зенітно-ракетний дивізіон проводитиме стрільби з маршу. На думку командування, проблеми

з недостатньою кількістю пального у певній мірі заважали проведенню підготовки до навчань. Адже для того, щоб бойові розрахунки отримали досвід і перевірили роботу техніки в дії, вона повинна рухатися. Перш за все, це стосується підготовки механіків-водіїв, адже саме від їхніх дій багато в чому залежатиме успіх стрільб у цьому році.

На думку командира полку полковника Андрія Матвієнка, зараз головна увага зо-

середжена на підготовці техніки і військовослужбовців строкової служби. Днями у полку очікують на молоде поповнення механіків-водіїв, які завершують підготовку в навчальному підрозділі.

– До 10 вересня ми проведемо з ними маршову підготовку і, таким чином, вони будуть готові до здійснення маршу і завантаження техніки, – наголосив полковник Андрій Матвієнко.

Сергій Осипов.

НАВЧАННЯ

– Спостерігаю пару, роботу дозволяю.
– Ціль бачу, зброю увімкнув.
– Атаку дозволяю.

На першому етапі роти підняли "по тривозі", привели у повну бойову готовність, зняли техніку короткострокового зберігання, підготували її до використання за призначенням і здійснили марш у район зосередження.

Командир роти отримав наказ захопити перевал силами підрозділу з метою забезпечення виконання завдань основними силами батальйону. Основне завдання батальйону – знищення незаконних збройних формувань на плато. При виконанні завдання було запрошено підтримку авіації, і у небі з'явилася пара літаків Л-39, які вилетіли з аеродрому Бельбек. Вони здійснили один захід з ходу з горизонту і декілька пікірувань, щоразу здійснюючи бомбовий удар. Щоправда, цього разу вибухи були тільки імітованими.

Керівник польотів майор Сергій Додух: "Спостерігаю пару, роботу

Перевал "бомбили" лейтенанти

Днями неподалік від селища Перевальне, що у Криму, пройшли ротні тактичні навчання гірсько-піхотної роти, якою командує капітан Андрій Безлюдько. За проведенням навчань спостерігали командири всіх військових частин Центру військ берегової оборони. На перший погляд, навчання нічим не відрізнялися від попередніх, та цього разу на воєнків чекала несподіванка – поставлені завдання необхідно було виконувати разом з вертольотами армійської авіації Сухопутних військ та літаками Повітряних Сил Збройних Сил України.

дозволяю".

Екіпаж: "Ціль бачу, зброю увімкнув...на бойовому ціль бачу".
Керівник: "Атаку дозволяю".

Після "елок" район атакували вертольоти армійської авіації Мі-24, які десантували взвод старшого лейтенанта Віктора Сікози. Потім гвинтокрили піднялися у небо для підтримки наземних підрозді-

лів при захопленні перевалу. Зрозуміло, що за такої підтримки у незаконних збройних формувань шансів вціліти не було.

Символічно, що напередодні свого професійного свята – Дня авіації України на крило стає молоді, адже керували літаками два молоді льотчики – лейтенанти Антон Генів і Олександр Заліско.

До речі, у складі екіпажу Мі-24 на місці льотчиків-операторів – теж лейтенанти...

Все дійство пройшло надзвичайно чітко. Навіть без оцінок експертів було зрозуміло, що навчання відбулися на досить високому рівні.

Заступник командувача Військово-Морських Сил ЗС України з берегової оборони – начальник центру військ берегової оборони полковник Ігор Воронченко зазначив: "Зараз, як ви бачили, дії підрозділів авіації і гірсько-піхотних підрозділів при виконанні завдання із захоплення перевалу було виконано успішно. Пройшла висадка тактичного повітряного десанту, і повітряна розвідка, і прикриття з повітря, і удари армійської авіації та авіації Повітряних Сил. Якби хтось спрацював не достатньо добре, то успіх виконання завдань був би під питанням, але всі надзвичайно серйозно поставилися до завдання, тому й результат відповідний. Не в останню чергу причиною цього є інтенсивна бойова підготовка, яка зараз проводиться у військах".

За словами керівника навчань

підполковника Сергія Стороженка, такі навчання у взаємодії з авіацією востаннє тут проводилися аж у 1996 році.

Офіцер не поспішав наперед оцінювати роботу своїх підлеглих, бо остаточно її можна було визначити, тільки проаналізувавши роботу посередників. Але було видно, що він задоволений.

Згідно із вказівками начальника Генерального штабу та Міністра оборони України, цього року основну увагу приділено взаємодії підрозділів, що діють як на землі, так і в небі.

Отже, перші навчання такого плану в Перевальному пройшли на

Товариші генерали, офіцери, прапорщики, сержанти, солдати, курсанти, працівники Збройних Сил України, ветерани-авіатори!

25 серпня 2012 року наш народ вшановує та виявляє глибоку повагу до авіаторів Збройних Сил України, пілотів цивільної авіації, представників авіаційної промисловості і транспорту, які у цей день відзначають своє професійне свято – День авіації.

Авіація України має славні бойові традиції та історію. Рівняючись на героїчні традиції попередників, військові авіатори Повітряних Сил України наполегливо працюють над удосконаленням бойової майстерності і льотної вишколу, гідно виконують свій конституційний обов'язок.

З нагоди свята щиро дякую усім військовослужбовцям-авіаторам, працівникам Збройних Сил України за сумлінну працю, вагомий внесок у зміцнення боєздатності Повітряних Сил Збройних Сил України.

Висловлюю глибоку вдячність ветеранам авіації за вашу відданість небу, вагомий внесок у справу військово-патріотичного виховання нинішнього покоління захисників Вітчизни.

Бажаю вам добра, злагоди і оптимізму, здоров'я та родинного благополуччя, нових успіхів у благодійній справі служіння Українському народові.

З повагою

Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Ю.А. Байдак.

високому рівні – і льотчики, і гірсько-піхотний взвод відпрацювали дуже добре. А ще всього декілька років тому можна було тільки мріяти про те, щоб літали лейтенанти. Однак вже сьогодні їм доручають і бойову техніку, і виконання складних завдань.

Схоже, що слова Міністра оборони стосовно інтенсивної бойової підготовки у військах втілюються у життя. В авіаційних частинах відбувається по три льотні зміни на тиждень. Тож будемо сподіватися, що така тенденція зберігатиметься і надалі.

Леонід Матюхін. Фото автора.

Кожна льотна зміна додає у "скарбничку" авіаторів безцінні години нальоту

Цього року льотчики Повітряних Сил Збройних Сил України завершують літній сезон у піднесеному настрої. І не лише тому, що 25 серпня відзначатимуть своє професійне свято – День авіації України. У всіх, без винятку, авіаційних частинах виду загальний наліт зріс більше ніж у два рази, в порівнянні з минулими роками. Щотижня в небо здійснюються бойові літаки, пілотовані не лише досвідченими льотчиками, а й молодими лейтенантами.

Не секрет, що одним із головних показників навченості пілотів вітчизняної військової авіації є наліт. З початку 2012 року в Повітряних Силах ЗС України було проведено майже півтисячі льотних змін із загальним нальотом понад сім тисяч годин. Належне ресурсне забезпечення заходів бойової підготовки позитивно позначилося на вишкільній особового складу авіаційних частин.

Чимала заслуга у цьому й військових інженерів. Фахівці інженерно-авіаційної служби на високому рівні забезпечили надійну роботу техніки, яка протягом року безвідмовно слугувала пілотам. Варто згадати і про роботу групи керівництва польотів, велике навантаження лягло й на їх плечі.

Тож інтенсивність проведення льотних змін суттєво зросла у бригадах тактичної авіації – від 3-х до 5-ти на тиждень. За одну таку зміну льотчики здійснюють до 20 літако-вильотів і проводять у небі близько 20 годин. Скажімо, на Миколаївщині, у бригаді тактичної авіації, якою командує полковник Володимир Помогайбо, під час цих польотів відпрацьовуються завдання з нанесення

підготовки родів авіації вдень та вночі, а молодим пілотам здобувати класну кваліфікацію "Військовий льотчик 3-го класу" та приступати до перенавчання на основні типи бойових літаків.

Якісні зміни, передусім, зумовлені процесами реформування Збройних Сил в Україні, які активно впроваджує Міністр оборони України Дмитро Саламатін за дорученням Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Віктора Януковича.

– Армія повинна бути боєздатною та професійною, і ми все робимо для того, щоби так і було, – заявив в одному з інтерв'ю Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

Нещодавно Глава вітчизняного оборонного відомства відзначив польоти ланок у складі чотирьох винищувачів та пар бойових винищувачів МіГ-29 та Су-27, штурмовиків Су-25 над більш ніж 30 містами Укра-

аеродромі "Бельбек", і підготовка до комплексу дослідницьких та експериментальних командно-штабних навчань "Перспектива-2012", під час яких буде задіяно 90 відсотків льотної складу частини. На базі цієї авіабригади заплановано льотно-методичні збори із ракетними стрільбами по повітряних мішенях вдень та вночі на середніх висотах.

Варто нагадати, що саме Севастопольську бригаду тактичної авіації вже двічі у поточному році (у лютому та у липні) перевіряв Міністр оборони України Дмитро Саламатін, який також виконав політ на винищувачі МіГ-29УБ.

Є позитивні зрушення і в підготовці льотчиків бомбардувальної авіації, де молоді "стає на крило". Передусім, це стосується капітана Руслана Білоуса, який цього року успішно опанував складний тип літака – Су-24М.

Українські військові льотчики вкотре проявили себе і на міжнародній арені. Цього року, як і в попередні, успішно пройшла українсько-датська операція "Північний сокіл-2012" з перевезення пального на острові Гренландія. Військово-транспортний літак Іл-76МД Повітряних Сил ЗС України з Мелітопольської бригади транспортної авіації, обладнаний спеціальними цистернами, перевіз з авіабази Туле на станцію "Північ" 500 тис. літрів пального та інші вантажі. Датська сторона зацікавлена у подальшій співпраці з українськими пілотами, наразі ведуться переговори щодо чергової операції у 2013 році.

А у серпні, в рамках операції з евакуації громадян нашої держави з території охопленої війною Сирії, мелітопольські пілоти евакуювали наших співвітчизників. Екіпаж літака Іл-76МД на чолі з командиром корабля льотчиком 1-го класу підполковником Володимиром Бухальським доставив в Україну 177 громадян нашої держави та 15 громадян Польщі.

– Ця гуманітарна місія засвідчила високу мобільність Збройних Сил України до виконання важливих державних завдань, – зазначив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-лейтенант Володимир Замана. – Такі професійні дії наших військових значно покращують імідж України та її Збройних Сил в очах світової спільноти.

Варто додати, що в лютому минулого року екіпаж військово-транспортного літака Іл-76МД евакуював з території Лівії 185 громадян України та інших держав.

Попереду авіаторів чекає перевірка льотної майстерності під час проведення бойових стрільб, авіаційної підтримки Сухопутних військ, забезпечення десантування аеромобільних підрозділів – усе в рамках навчання "Перспектива-2012". Варто додати, що до бойових стрільб вперше готуються 10 молодих льотчиків, які в подальшому вступлять в ряди захисників повітряного простору.

Начальником Генерального штабу Збройних Сил України поставлені чіткі завдання стосовно підготовки льотної складу. Генерал-лейтенант Володимир Замана вимагає ускладнювати завдання для авіаторів, які мають містити комплексне виконання декількох вправ із самостійним пошуком цілей та ураження наземних цілей з різних видів маневру і в будь-яких умовах.

**Юрій Ігнат.
"Крила України".**

авіаційних ударів по наземних цілях у складі пар та ланок. Середній наліт льотної складу становить понад 30 годин.

Така ж позитивна тенденція зберігається і в решті авіаційних бригад держави. На цей час молоді льотчики Повітряних Сил мають по 20-25 годин нальоту, а більш досвідчені – 35-40. Кожна льотна зміна додає у "скарбничку" авіаторів безцінні години нальоту та ще один крок до підвищення майстерності.

Подібні високі показники фіксувались лише десятки років тому, в період розквіту авіації. Для порівняння: минулого року були лише дві-три льотні зміни на місяць, до яких залучався далеко не весь льотний склад. Молоді льотчики мали змогу літати лише на навчальних літаках, сьогодні ж вони опановують бойові винищувачі.

У 2011 році лише чотири молоді пілоти опанували бойові літаки, а цього року таких аж 17. Крім того, п'ятеро з них уже заступили на бойове чергування. Наприклад, нещодавно капітани Олександр Блискун та Олександр Гончарук із Васильківської авіаційної бригади самостійно підіймалися у повітря та успішно виконували завдання з пошуку повітряних суден та примусу їх до посадки.

Нині у підготовці льотчиків взято напрямок на комплексне застосування навчальних Іл-39 та бойових літаків, що дозволяє не лише відновлювати навички пілотування, а й проходити програму курсів бойової

їни, що відбувалися в рамках планових заходів бойового чергування та з метою перевірки чергових сил системи протиповітряної оборони держави. Під час свята було здійснено 30 літако-вильотів.

– Завдання, які ставилися в рамках цього тренування перед авіацією Повітряних Сил, зенітними ракетними та радіотехнічними підрозділами, виконані. Український народ по праву може пишатися захисниками повітряних рубежів, – наголосив Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

Чималий обсяг роботи військові льотчики провели під час фінальної частини чемпіонату Європи з футболу "Євро-2012". Як повідомили у Командуванні Повітряних Сил ЗС України, до "Євро-2012" залучалося 20 літаків-винищувачів та 12 вертольотів армійської авіації. Чотири десятки льотчиків провели у небі понад 100 годин вдень та вночі.

Незважаючи на те, що основна увага захисників неба та інших силових відомств була спрямована на місця проведення чемпіонату, не забували вони і про решту населених пунктів на території України, де було організовано фан-зони та інші зібрання вболівальників. Крім того, в загальній системі протиповітряної оборони держави постійно чергує до дванадцяти літаків Повітряних Сил.

Насиченим цей рік видався і для Севастопольської бригади тактичної авіації. Це і несення бойового чергування на базовому

МИКОЛАІВ

Українські льотчики літають 3-4 зміни на тиждень

“Цього року загальний наліт льотчиків мосі авіачастини порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився вдвічі і склав в середньому понад 47 годин”. Про це повідомив командир 299-ї бригади тактичної авіації Повітряних Сил ЗС України, що дислокується на Миколаївщині, полковник Володимир Помогайбо.

– При цьому зросла і регулярність польотів: на сьогодні льотчики мають змогу літати 3-4 зміни на тиждень, – додав він.

За словами командира авіачастини, такі високі показники кількості льотних змін та нальоту фіксувались лише десяти років тому, в період розквіту авіації. Для порівняння: минулого року були лише 1-2 льотні зміни на тиждень.

Полковник Володимир Помогайбо відзначив також підвищення рівня підготовки льотного складу. При цьому нинішнього року молоді офіцери-льотчики мають змогу літати на бойових літаках, тоді як минулого – лише на навчальних.

– Такій позитивній ситуації сприяло, в першу чергу, належне ресурсне забезпечення авіаційних частин, – наголосив він. Як і зміни зумовлені про-

цесами реформування Збройних Сил в Україні, які активно впроваджує Міністр оборони України Дмитро Саламатін за дорученням Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Віктора Януковича.

Одним із головних показників навченості пілотів вітчизняної військової авіації є наліт. З початку 2012 року в Повітряних Силах ЗС України було проведено більше 130 льотних змін із загальним нальотом близько 4800 годин. Належне ресурсне забезпечення заходів бойової підготовки позитивно позначилося на вишколі особового складу авіаційних частин.

– Армія повинна бути боєздатною та професійною, і ми все робимо для того, щоб так і було, – заявив Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

ДАНІЯ

Спостережний політ у Данському Королівстві

У першій половині серпня літак Ан-30 бригади транспортної авіації з екіпажем у складі командира підполковника Михайла Корнуса та інструктора підполковника Костянтина Могилка виконав політ до Королівства Данія відповідно до Договору “Відкрите небо”. На борту літака перебували представники Управління верифікації Генерального штабу Збройних Сил України на чолі з начальником відділу реалізації Договору “Відкрите небо” полковником Юрієм Андрієнком.

О 10.00 6 серпня літак піднявся в небо з аеродрому Бориспіль курсом на Данію. Пробувши в повітрі чотири з половиною години, подолавши більш як 1700 км над територіями Польщі, Швеції й Данії, пройшовши через два атмосферні фронти, він здійснив м'яку посадку на авіабазі Ольборг. Там у військовому секторі українську делегацію вже очікували датські військові.

Після проходження митних і прикордонних процедур представники “наземної” частини української делегації розпочали зі своїми колегами подальшу спільну роботу, а екіпаж залишався на авіабазі упродовж чотирьох днів.

Того ж дня, увечері, відбувся вступний брифінг, де представники української й датської делегації були офіційно представлені один одному та одержали попередню інформацію про стан погоди на найближчі дні, дані про правила й особливості польоту в повітряному просторі Данії.

Наступного дня датській стороні був вручений план місії (спостережного польоту), паралельно з його узгодженням український екіпаж розпочав підготовку до виконання. Крім того, частина особового складу залучалася до заходів інспекції літака та перевірки апаратури спостереження, якою обладнано Ан-30. У підсумку, виліт був призначений на 09.50 ранку наступного дня.

День виконання спостережного польоту зустрів екіпаж “щільним” рвучим вітром біля землі й більш потужним на висоті запланованого польоту. Але це не перешкодило льотчикам успішно виконати зліт, а штурманові вий-

ти на вертикаль “нульової точки”, тобто початку спостережного польоту, рівно о 10.00, як це й було передбачено планом місії.

Сам політ проходив на висоті 1200 м практично над усією континентальною територією Данії й зайняв рівно 4 години. За цей час літак пролетів по маршруту в 1304 км. Під літаком традиційно пропливали населені пункти й аеродроми, морські узбережжя й острова, кораблі на водних просторах, а ще... безліч вітряних електростанцій.

Напередодні українська делегація була сповіщена й дала згоду на “почесний ескорт” пари F-16 на декількох ділянках спостережного польоту. Коли Ан-30 підійшов до західного узбережжя Данії, нікого не здивувала поява на траверсі пари знаменитих “Фелконів”. Їхні пілоти вийшли на зв'язок з українським екіпажем і, за узгодженням з ним, почали зближення. І вже незабаром американські літаки “висіли” на безпечній відстані від українського, а їх пілоти дружньо махали руками. Виконавши свою почесну місію, екіпажі F-16 попрощалися, і Ан-30 продовжив свій політ.

Після посадки, на стоянці, вже очікували датські журналісти, що знімали репортаж про візит української делегації. І вже ввечері він з'явився в ефірі датського телебачення із “залякуючою” назвою “Шпигуни в небі над Данією”. Датські військові з посмішкою розводили руками: що поробиш – телевізійники, а їм треба якось притягувати увагу телеглядачів.

Останнього дня, вранці, на авіабазу прибула “сухопутна” ча-

стина української делегації. Після проходження митного й прикордонного контролю, тепло прощання з датськими військовими Ан-30 знову злетів у датське небо, тепер уже курсом на Батьківщину, щоб знову повернутися сюди всього через два дні... Причиною цього стало те, що Україна й Королівство Данія на офіційному рівні домовилися про використання датського сторуною нашого Ан-30 разом з екіпажем для спостережних польотів над територією Російської Федерації в період з 13 по 17 серпня.

Зворотний політ пройшов у більш сприятливих метеоумовах. Екіпажу, як і решті української делегації, швидше хотілося повернутися додому. Однак погода все ж таки “підвела”. Наприкінці маршруту рідний Бориспіль зустрічав грозою й дощами. Але за допомогою РЛС екіпаж обійшов небезпечні “засвітки” та зробив посадку з початком дощу. Вилітати й прилітати в дощ, говорять, на щастя...

Сергій Дроздов.

Фото Дмитра Муравського.

ЛІБЕРІЯ

Нічні польоти над “Робертсфілдом”

У Ліберії льотний склад 56-го окремого вертолітного загону ЗС України, що виконує миротворчі завдання у складі сил Місії ООН, провів першу зміну польотів за планом навчально-бойової підготовки, що відбувалися вночі у простих метеорологічних умовах.

Планові польоти здійснювалися на вертольотах Mi-8MT та Mi-24П з метою підготовки льотного складу та льотчиків-інструкторів до виконання польотів вночі. Також під час польотів було перевірено техніку пілотування та відновлено навички льотного складу вертолітного загону. Крім того, було проведено тренування з рятування тих, хто зазнав лиха.

Польоти в ролі льотчика-інструктора виконував командир 56-го окремого вертолітного загону льотчик-снайпер полковник Андрій Когут.

В ході польотів екіпажі виконали спеціальні вправи вночі за встановленими схемами. Зокрема, було відпрацьовано елементи польотів на майданчик обмежених розмірів поза аеродро-

мом, виконання польотів за приладами тощо.

Загалом у виконанні польотів брало участь 8 льотчиків, які готувалися згідно з курсом бойової підготовки.

– В ході першої льотної зміни льотчики відновлювали навички техніки пілотування вночі та здійснювали рятувальні роботи. Відповідно до формалізованого Листа про допомогу, кожен льотчик, який бере участь в UNMIL, один раз на два місяці має виконати тренувальні польоти вночі, – повідомив начальник групи застосування авіації – заступник командира загону підполковник Сергій Чорний.

Загалом за льотну зміну було здійснено більше 20 польотів із загальним нальотом більше 5 годин.

– Валентин Михайловичу, напередодні Дня незалежності та Дня авіації України доречно буде нагадати читачам основні етапи та географію участі підрозділів армійської авіації СВ ЗС України у міжнародній миротворчій діяльності нашої країни.

– Географія участі підрозділів армійської авіації у миротворчих операціях за останні роки значно розширилась. Починаючи з 1995 року, вертолітні підрозділи Сухопутних військ Збройних Сил України виконували завдання із захисту миру у складі вертолітних загонів сил Місії ООН як у Європі, так і на Африканському континенті.

Зокрема, 15-й окремий спеціальний вертолітний загін (3 вертольоти Mi-8MT і 2 Mi-26) у складі сил Місії ООН виконував миротворчі завдання на території колишньої Югославії. 17-а вертолітна ескадрилья (6 Mi-8MT) та 8 вертолітна ескадрилья – на території Східної Славонії. 14-й вертолітний загін (4 Mi-8MT) брав участь у проведенні міжнародної миротворчої операції в Косовому, а 20-й окремий вертолітний загін (4 Mi-8MT) – в Республіці Сьєрра-Леоне.

Сьогодні вертолітні підрозділи Сухопутних військ Збройних Сил України залучаються до миротворчих операцій на територіях двох країн: 56-й окремий вертолітний загін (8 Mi-8MT та 3 Mi-24) у Республіці Ліберія з січня 2004 року та 18-й окремий вертолітний загін (4 Mi-24) – в Демократичній Республіці Конго з лютого 2012 року.

Окрім того, на друге півріччя 2012 року планується виконання завдань окремого вертолітного підрозділу (3 Mi-24) у складі ми-

Активізація процесів, пов'язаних з трансформацією та розвитком українських Збройних Сил на сьогоднішньому етапі, приведення їх у відповідність до сучасних завдань та функцій згідно із положеннями Військової доктрини та Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики", значною мірою відображується і на діяльності армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України. Проте військові вертолітники, як і раніше, мають високий потенціал на майбутнє. Завдяки активній позиції Міністерства оборони України участь підрозділів армійської авіації у миротворчих операціях, міжнародному військовому співробітництві набула особливого значення для розвитку українського війська та підвищення престижу України на міжнародній арені.

Напередодні національного свята про досягнення українських військових вертолітників, про плани на майбутнє розповів начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-майор Валентин Пістряга.

Армійська авіація підтримує міжнародний імідж України

ротворчих сил ООН в Кот-Д'Івуарі.

За будь-яких обставин та складності поставлених завдань висока якість їх виконання підкреслюється керівним складом Місії ООН, а це піднімає престиж України та її Збройних Сил.

Про роботу військових льотчиків немало розповідалось у центральних та регіональних ЗМІ. Найкрасномовніше характеризують цифри. Щорічна компенсація Україні від Секретаріату ООН складає від 25 млн. доларів США у 2011 році до 40 млн. доларів США, які передбачаються у 2012 році.

– Проте більша частина особового складу все ж займається бойовою підготовкою, бере участь у різноманітних навчаннях саме на Україні. Чим живуть військові льотчики армійської авіації сьогодні?

– Особовий склад армійської авіації показує себе з позитивної сторони не тільки за межами держави, а й під час виконання завдань на Україні. Наші екіпажі навчені та беруть участь у гасінні пожеж, ліквідації наслідків техногенних катастроф, спасінні цивільного населення

тощо. Та головним завданням було і залишається підтримання високого рівня бойової готовності та бойової підготовки вертолітників.

Протягом 2012 навчального року всі військові частини армійської авіації залучались до забезпечення військових навчань різних рівнів на полігонах Сухопутних військ.

Практична участь екіпажів у навчаннях високо оцінена керівництвом держави та Міністерства оборони України. Особливо відмічалась злагодженість екіпажів, вміння орієнтуватись у складній обстановці, тісна взаємодія з підрозділами Сухопутних військ, ВМС України, дії яких забезпечувались в ході проведення навчань. І це закономірно.

За рахунок збільшення обсягів пального для потреб армійської авіації нам вдалося підняти середній наліт льотчика. Під час проведення заходів з підготовки льотного складу до участі в миротворчих операціях велика увага, традиційно, приділяється підготовці молодого льотного складу.

Але найбільш відповідальним, поряд з підготовкою миротворчих підрозділів, стало завдання із забезпечення чемпіонату Європи з футболу "Євро-2012". Що й виконано на належному профе-

сійному рівні. Щодня дві пари вертольотів несли чергування з чотирьох аеродромів.

Крім того, екіпажі гарнізонів Броди та Херсон постійно несуть бойове чергування в системі ППО Сухопутних військ та пошуково-рятувальної служби.

Також, за планом бойової підготовки, проведено збори льотного складу з підвищення класної кваліфікації, під час яких ми значно наростили кількісні та якісні показники рівня льотної підготовки. План зборів виконаний повністю, мета зборів досягнута. Загалом план льотної підготовки у 2012 році виконаний на 60%, більш детально про це вже розповідалось на сторінках "Крила України".

– Здобутки армійської авіації СВ ЗС України ми побажили. Невже без проблем проходить служба?

– Із особливим задоволенням хотів би підкреслити той факт, що за два останні роки зменшився відтік підготовленого льотного складу, що, у свою чергу, надає можливість заощаджувати кошти та спрямовувати їх на підготовку молодих льотчиків.

За проведеним аналізом, протягом 2008-2010 років у се-

редньому звільнялось близько 30 підготовлених льотчиків. У 2011 році їх було шестеро, а у 2012 році – жодного.

Витрати на підготовку льотчика до рівня "Військовий льотчик 1-го класу" складають близько 1 млн. доларів США. Втримавши на службі близько 25 підготовлених льотчиків з нальотом більше 1000 годин, держава заощадила понад 20 млн. дол.

На жаль, невирішеними залишились питання соціального забезпечення, а саме низький рівень забезпечення житлом льотного складу. Зокрема, на квартирному обліку для отримання квартири та поліпшення житлових умов перебуває понад 200 льотчиків (близько 80% від наявного льотного складу).

Недостатнім все-таки залишається рівень фінансування, що не дозволяє в повному обсязі здійснювати плановий ремонт та закупівлю авіаційної техніки. А вже із 50 справних вертольотів майже 90% авіаційної техніки відремонтовано за рахунок фінансування миротворчих програм.

**Спілкувався
Сергій Сизоненко.
Фото з архіву "Крила
України".**

МИРОТВОРЧИСТЬ

Львів'яни готуються до ротації

Днями відбулися заняття екіпажів армійської авіації у рамках підготовки особового складу другої ротації 18-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, який виконує завдання Місії ООН зі стабілізації у Демократичній Республіці Конго. На Рівненському загальновійськовому полігоні екіпажі вертольотів Mi-24 та вертольотів Mi-8 полку армійської авіації 13-го армійського корпусу виконували навчально-тренувальні польоти з виконанням вогневих завдань.

Екіпажі армійської авіації здійснили переліт до села Любомирка, що на Рівненщині. Під керівництвом начальника армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України генерал-майора Валентина Пістряги екіпажі бойових та транспортно-бойових вертольотів здійснили польоти з виконанням "фотострільби", польоти з виконанням пусків некерованих ракет та застосуванням гарматного озброєння.

За словами командира полку армійської авіації полковника Юрія Вербельчука, який також брав участь у польотах, метою практичних занять стало удосконалення навичок кожного льотчика у виконанні маневру під час подолання засобів протиповітряної оборони умовного противника,

враження його цілей гарматним озброєнням.

– Інструктор навчає льотчиків контролювати витримку необхідної висоти і швидкості польоту, правильно знаходити цілі, визначати дальність стрільби, правильність прицілювання, робити відхід від цілі і прокладати маршрут для повторного заходу, – підкреслив полковник Юрій Вербельчук.

Варто зазначити, що упродовж підготовки особового складу полку армійської авіації до ротації, у небі над Карпатами екіпажі пройшли вишкіл з польотів у гірських умовах. Особливістю цієї підготовки є виконання льотних завдань на малій висоті та здійснення посадки на майданчик обмежених розмірів.

Володимир Скоростецький.

КОСОВО

Українські миротворці вдосконалили навички стрільби

На спеціально обладнаному полігоні "Range-7" поблизу американської військової бази "Bondsteel" у Косово відбулося заняття з вогневої підготовки з військовослужбовцями українського миротворчого контингенту багатонаціональної бойової групи "East" сил КФОР.

Відповідно до плану бойової підготовки, під час заняття під керівництвом заступника командира національного контингенту майора Руслана Прусова наші миротворці виконали вправу стрільб зі штатної стрілецької зброї.

За словами командира українського миротворчого контингенту підполковника Іллі Федоренка, під час виконання вправ стрільб було належним чином організовано медичне забезпечення, охорону мішенного поля та дотримання заходів безпеки. До навчальних стрільб було залучено усіх військовослужбовців, які на цей час не виконували завдання за призначенням. Військовослужбовці стріляли зі штатної стрілецької зброї: автоматів АКС-74, АКС-74У та пістолета Макарова з різних положень. Перед заліковим виконанням вправ на спеціально обладнаних навчальних місцях вони мали змогу удосконалити знання матеріальної частини штатної зброї, навички виконання нормативів з вогневої підготовки та управління вогнем.

– Такі заняття ми проводимо один-два рази на місяць, в залежності від кількості особового складу, вільного від виконання основних завдань за призначенням. А вже тут, в Косово, військовослужбовці знаходяться зі зброєю цілодобово. Тож регулярно вдосконалення практичних навичок йде на користь не тільки бойовій загартованості, але й психологічній стійкості кожного миротворця при діях у разі виникнення позаштатних емоційно-стресових ситуацій, – підкреслив підполковник Ілля Федоренко.

Наступний етап стрільб, згідно з планом бойової підготовки, буде проведено 31 серпня.

**СКЛАДОВА
БОЕГОТОВНОСТІ**

Головний держіспит позаду

Закінчення. Початок на 4 стор.

За ходом фінальних польотів курсантів ретельно стежили викладачі льотного факультету ХУПС, фахівці інженерно-авіаційної служби та інші особи, які брали безпосередню участь у підготовці курсантів. Під час складання держіспитів випускники виконали практичні польоти з відпрацюванням усіх визначених вправ. Оцінювали їхні вміння та навички у небі льотчики-інструктори. Вже пізно увечері льотного дня, коли попередні результати були відомі, ТВО начальника військового університету привітав своїх вихованців з успішним виконанням польотних завдань.

– Я дуже задоволений нашими сьогоднішніми успіхами, які продемонстрували цьогорічні ви-

пускники. Всі четвертокурсники отримали необхідний досвід, який, сподіваюсь, в майбутньому використають для зміцнення обороноздатності країни, а у подальшому – примножуватимуть його, – зазначив полковник Андрій Алімпієв.

Відтак, за підсумками державних іспитів з льотної підготовки у кращий бік відзначено Станіслава Соломка, Андрія Халявку та Дмитра Більшевича. Зараз випускники на “зимових квартирах” готуються до складання двох останніх держіспитів. Щасливого випуску з видового вишу заплановано на кінець вересня поточного року.

Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.

ЖИТОМИР

На Рівненщині “корольовці” провели черговий етап практичних досліджень

На Рівненському загальновійськовому полігоні науковці Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова Національного авіаційного університету провели черговий етап практичних досліджень новітніх високотехнологічних розробок.

Дослідження проходили в рамках підготовки до комплексу дослідницьких та експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами (силами) “Перспектива-2012”.

Для виконання завдань з формування розвідувально-вогневого комплексу, а також ситуативного управління його складовими елементами, розвідки об’єктів ураження та видачі цілевказівок, до практичних досліджень залучалися зразки озброєння і техніки, що були розроблені у Житомирському військовому інституті.

В ході досліджень безпілотний літальний апарат у реальному часі повідомляв на землю необхідну інформацію, яка після оперативного опрацювання надходила до командного пункту у зручній для використання формі. Тривав постійний моніторинг радіоефіру, без уваги не залишався жоден сигнал, кібернетична розвідка ефективно викривала систему управління та дії умовного противника.

– Одним із завдань дослідження була інтеграція сил і засобів різних

родів військ у єдиний розвідувально-вогневий комплекс. У такий спосіб були суттєво підвищені бойові спроможності комплексу та покращені точність і оперативність ведення розвідки та ураження об’є-

спрямованих на відпрацювання нових форм і способів управління військами та зброєю, оперативне розвідувально-інформаційне забезпечення процесу прийняття командиром рішень, протидію тероризму.

ктів, – повідомив начальник військового інституту полковник Юрій Даник.

Він відзначив, що сьогодні Житомирський військовий інститут є невід’ємною складовою дослідницьких навчань найвищого рівня,

У польових умовах курсанти та офіцери військового інституту постійно випробовують високотехнологічні розробки, спрямовані на підвищення бойових характеристик сучасних і перспективних зразків озброєння і військової техніки.

АБИТУРІЄНТ-2012

У ЖВІ закінчилися вступні випробування

У Житомирському військовому інституті імені С.П. Корольова Національного авіаційного університету закінчилися вступні випробування кандидатів на навчання на посадах курсантів. Військовий інститут здійснював набір за такими напрямками підготовки фахівців: системна інженерія, електротехніка та електротехнології й радіотехніка.

– Цього року вступити до нашого навчального закладу, – зазначив керівник вузу полковник Юрій Даник, – виявили бажання понад 150 юнаків та дівчат з різних областей України. З них – 49 випускників військових ліцеїв та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою, 11 – закінчили загальноосвітні навчальні заклади з відзнаками. Особливістю цьогорічної вступної кампанії до навчального закладу є те, що навчання проходитиме за схемою “4 роки студент, 1 рік курсант”.

За результатами вступних випробувань, до навчального закладу зараховані абітурієнти, які показали найвищий рівень знань та умінь. Середній прохідний бал за різними напрямками складав від 589 до 671. Залежно від напрямку підготовки конкурс на 1 місце становив від 1,5 до 5 абітурієнтів. Найбільше бажаючих було на напрямок “системна інженерія”.

Вступні випробування були проведені відповідно до вимог “Правил прийому в 2012 році до Національного авіаційного університету”. Під час вступної

кампанії проблемних питань не виникло, і, зі слів самих абітурієнтів, матеріально-побутові умови їх цілком задовольнили.

На території навчального центру, де проходили вступні випробування, було організовано триразове харчування, абітурієнти проживали в наметовому містечку, а ввечері, після іспитів, у них була можливість переглянути художні кінофільми, прослухати радіопередачі, почитати останні періодичні видання та поспілкуватися з батьками, рідними, близькими.

Абітурієнти, які не змогли пройти вступні випробування, враховуючи об’єктивність та прозорість рішень приймальної комісії, висловили бажання на наступний рік ще раз спробувати свої сили щодо вступу до військового інституту – одного з найстаріших вищих військових навчальних закладів.

Руслан Лінник.
Олена Зайцева.
м. Житомир.

ОСІНЬ-2012

Зорієнтиром на контрактну службу

800 мешканців Харківщини цієї весни поповнять лави Збройних Сил та інших військових формувань держави. Вже зараз у всіх 22-х районних військоматах, розташованих в регіоні, активно тривають заходи в рамках підготовки до проведення призової кампанії “Осінь-2012”.

– Згідно із планом-завданням з призову, визначеним Генеральним штабом, восени ми повинні призвати 800 юнаків. 525 осіб, або 65%, з них поповнять лави Збройних Сил. Решта – 275 хлопців ми відправимо до інших військових формувань. З відбором солдатів-строковиків, вважаю, проблем не виникатиме. А вже з року в рік з 8-10 осіб, що повністю придатні до військової служби, ми беремо лише одного, – пояснив військовий комісар Харківського обласного військового комісаріату полковник Олексій Середа.

Говорячи про особливості осіннього призову, офіцери військоматів відзначають зменшення загальної кількості призовників. Так, восени 2011 року призвали 1240 призовників, а у квітні-травні поточного року лише 1015.

– Поряд зі скороченням кількості солдатської служби, ми стараємося збільшувати відсоток військовослужбовців, що служитимуть за власним бажанням і суто на контрактній основі. Це завдання є пріоритетним на даному етапі реформування вітчизняного війська, – зазначив полковник Олексій Середа.

За роботу з майбутніми захисниками Вітчизни в рамках проведення осіннього призову відповідатиме заступник військового комісара Харківського ОВК з призову полковник Юрій Калгушкін.

– З 525 юнаків, що служитимуть у Збройних Силах, 348 – стануть вояками Сухопутних військ, 114 хлопців виконуватимуть службові обов’язки у Повітряних Силах, а решта стануть

військовими моряками. Щодо відбору солдатів для служби в інших військових формувань в ході кампанії “Осінь-2012”, то із 275 юнаків 230 служитимуть у Внутрішніх військах МВС і 45 – у підрозділах Державної служби транспортних сполучень, – зазначив полковник Юрій Калгушкін.

На етапі підготовки до призової кампанії на Харківщині у всіх військоматах перевірено системи овічення, узагальнено особові справи військовозобов’язаних та складено графіки вивчення повнолітніх громадян на предмет придатності служби в армії.

– Щодо фінансової складової проведення призової кампанії, то з цим, запевняю, все гаразд. Необхідні кошти для проведення медичного обстеження, харчування юнаків на збірних пунктах військоматів та перевезення їх до місць служби передбачено відповідними статтями облбюджету на цей рік, а також виділено по лінії оборонного відомства. Перша відправка юнаків до армії з регіону запланована на першу декаду жовтня, а остання – наприкінці листопада, – додав полковник Олексій Середа.

Першими про повну готовність до призову громадян на військову службу командуванню обласного військомату доповіли колективи Жовтневого та Комінтернівського райвійськоматів міста Харків та Дергачівсько-Золочівського об’єднаного РВК.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

Авіаційна еліта зібралася в Луганську

11 серпня до Луганська завітала чи не вся авіаційна еліта країни для того, щоб взяти участь в урочистостях з нагоди одразу двох дат. Рівно 100 років тому імператор Микола II наказав сформувати першу авіаційну частину Російської імперії, до складу якої входили й українські землі. Цей указ став початком створення нового виду збройних сил – військово-повітряних сил. А ще, рівно через 50 років, в космос відправився перший український космонавт – Павло Романович Попович.

В епіцентрі подій – Луганський авіаційний музей, створений на базі Державного підприємства “Луганський авіаційний ремонтний завод”. Його називають одним з кращих в Україні і чи не єдиним у своєму роді.

В урочистостях взяли участь відомі діячі у сфері авіаційної галузі, народні депутати, керівники міста та області. Серед них – голова обласної ради Луганщини Валерій Коленко, мер міста Сергій Кравченко, командувач ВПС України (1999-2002 рр.) генерал-полковник Віктор Стрельников, заслужений льотчик-випробувач, Герой України, командир екіпажу Ан-225 “Мрія” Олександр Галуненко, керівники державних авіаційних підприємств та наукових установ, а також високі гості з Росії, Білорусі та інших країн СНД.

– Нам є чим пишатися. Ми зберегли авіаційні традиції і продовжуємо вирощувати молоде покоління майбутніх льотчиків і космонавтів, – сказав у своєму виступі директор заводу Олексій Мостовий. – А якщо говорити про космонавтику, то вона народилася з військово-повітряних сил. Першими космонавтами були бойові військові льотчики. Сьогодні ми відзначаємо дуже символічні для нас дати і хочемо представити наш музей відомим людям, для яких авіація – це стан душі, які усім серцем переживають за неї.

Для гостей заводчани провели справжній екскурс в історію. Уздовж алеї вишикувалися льотчики, одягнені в авіаційну форму

різних років – починаючи з царських часів і до сьогодні. Це період: до 1936, до 1943, до 1955, до

1969, до 1991 рр. і по теперішній час. Тож за сто років авіацію переодягали не раз. Іноді укази виходили настільки швидко, що форму нову шили і не встигали одягти.

– Особливості костюма – це матеріал. Склад бавовни має бути не менш як 92 відсотки, – каже начальник авіаційно-технічного комплексу Олександр Супрунець. – Перевірити легко: спробувати підпалити. За 15 секунд костюм не повинен спалнути.

Багато людей прийшло на урочистості просто з цікавості, а в когось вже життя пов'язане з льотною справою. Хто працював на авіаційному заводі, а хто і сам літав.

Великий вклад у розвиток вітчизняної авіації свого часу зробив Віктор Іванович Стрельников. Він подякував луганчанам за чудову організацію цього дійства і, окремо, за музей.

– Я знаю, як нелегко створювати подібні експозиції, адже і сам свого часу, брав участь у народженні військово-історичного музею в Командуванні Повітряних Сил у Вінниці, – сказав у своєму виступі Віктор Стрельников. – Я у захваті від вашого музею. Він стане візитною карткою Луганська і добрим стимулом для молоді, яка вирішила пов'язати своє життя з авіацією і космонавтикою. Ми з вами свого роду першопрохідці, адже і

держави, і його “Посвідчення Героя” справді під №1.

– Я бував у багатьох країнах світу, у багатьох музеях, але такого ще не бачив, – зізнався льотчик-випробувач. – Низький уклін вам за те, що бережете авіаційну історію. Я вперше в Луганську і думаю, що ця експозиція стане родзинкою вашого міста. Особливо вражає макет ракети-носія космічного корабля “Восток”, на якому здійснював свій політ перший український космонавт Павло Попович.

А мер міста Луганськ Сергій Кравченко звернув увагу на юних авіамоделістів, які власноруч змайстрували моделі літаків, і представили їх на святі.

– Сьогодні поруч з нами наше майбутнє, наша молодь, яка представлятиме державу. Їм сьогодні не просто, однак ми повинні зробити усе, аби втілити в життя їхні мрії, щоб виростити льотчи-

наш вид – ВПС, в незалежній Україні було створено першим, а вже потім війська ППО та Сухопутні війська. Тоді ми широко представляли Україну на міжнародній арені. У 1992 році, під час демонстраційних польотів в США та Канаді, а потім на різноманітних авіашоу наші льотчики-пілотажи та пілотажна група “Українські соколи” демонстрували світу майстерність вищого пілотажу. Це була візитна картка нашої молоді держави, яку тоді багато хто сприймав за войовничу Сербську Країну, бо про Україну в світі

тоді ще не знали. Сьогодні, у якому стані не була б авіація, треба робити ставку на молодь, яка нині присутня на святі. Розповідати майбутнім авіаторам про здобутки та досягнення наших льотчиків, про звитягу та героїзм тих, кого вже з нами немає, і тих, хто й сьогодні в строю, – підсумував Віктор Іванович.

Не менш враженим від організації свята та музейної експозиції залишився перший Герой України Олександр Галуненко. Саме він, льотчик-випробувач, став першим Героєм незалежної

держави, і його “Посвідчення Героя” справді під №1.

Символічно, що низка “льотних” свят, які проходили в Луганську, завершиться відзначенням Всеукраїнського дня авіації наприкінці місяця – 25 серпня.

**Юрій Ігнат.
“Крила України”.**

Фото Миколи Поплавського.

10 Крила України

МОРСЬКА АВІАЦІЯ

Попри літню спеку, на аеродромі Сакської морської авіаційної бригади Військово-Морських Сил Збройних Сил України тривають планові польоти. Розсікаючи повітря лопатями гвинтів, вертоліт К-27 повільно відривається від землі і на кілька секунд зависає над розпеченою злітною смугою. Потім, наче боячись обпектись, швидко набирає висоту і спрямовує свій політ у бік моря. Слідом за ним, ревучи потужними дви-

гунами, схожий на велетенського альбатроса, у небо піднімається протичовновий літак-амфібія Бе-12. На сусідній злітно-посадковій смузі готується до зльоту військово-транспортний літак Ан-26. Іноді польоти продовжуються вночі. У повній темряві гвинтокрилі машини піднімаються у зоряне небо і з гуркотом розчиняються у темряві. Ось яке звичайне життя морської авіації.

Однак, незважаючи на щільний графік польотів, цей день став винятком. Зранку особовий склад морської авіаційної бригади вишикувався на плацу у парадних одностроях. Бригада святкує восьму річницю від дня створення. Сьогодні до військової частини завітали ветерани і шефи. Серед почесних гостей – представники органів місцевої влади та духовенства.

Виступаючи перед присутніми, виконуючий обов'язки голови Новофедорівської селищної ради Віктор Федоров зазначив, що з радянських часів історія селища тісно пов'язана з історією морської авіації.

– Від імені депутатів селищної ради хочу поздоровити усіх військових льотчиків зі святом. Подякувати за ту допомогу, яку вони надають нам, за всебічну участь у житті нашого селища. Побажати щастя і добробуту їхнім родинам. В свою чергу, наше завдання сьогодні полягає в тому, щоб розвиватися і забезпечувати людей, які тут мешкають, робочими місцями, – зазначив Віктор Федоров.

Також військових льотчиків привітав зі святом селищний голова смт. Мирний Олег Парасків – в недавньому минулому офіцер Чорноморського флоту, учасник бойових походів в Середземне море.

– Дорогі друзі, дякую за запрошення взяти участь у вашому святі. Проїшовши по території частини, я побачив, що майбутнє у нашої морської авіації є! Прези-

дент обіцяв вам підвищення зарплат найближчим часом і, думаю, обіцянку свою стримає – ваша праця буде оплачена по заслугам, по вашому внеску в захист рубежів нашої Батьківщини, – наголосив у своєму виступі Олег Парасків.

Після завершення урочистої частини перед авіаторами виступили музиканти та вокалісти 8-го сімферопольського гарнізонного Будинку офіцерів, який очолює полковник запасу Микола Степанов.

Історія Сакської морської авіаційної бригади невід'ємно пов'язана з історією відродження національного військового флоту. 10 квітня 1992 року можна вважати Днем народження авіації Військово-Морських Сил України. Саме з цього моменту

Між небом і морем

почався відлік часу нової історії.

Відповідно до директиви начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 16 липня 1993 року і наказу командувача ВМС України від 18.10.93 на базі Сакського центру бойового застосування корабельної авіації було сформовано Управління авіації ВМС України. До присяги на вірність народу України морських авіаторів привів командир центру полковник Віктор Безногих.

Першим командувачем авіації ВМС України – заступником командувача ВМС України з авіації був призначений генерал-майор Микола Воловін. Начальником штабу – першим заступником командувача авіації ВМС України – генерал-майор Віктор Титаренко.

Формування морської авіаційної бригади почалося у 2004 році на підставі директиви начальника Головного штабу Військово-Морських Сил України. Тоді до складу морської авіаційної бригади увійшли розформовані частини Очаківського гарнізону, окремий морський вертолітний полк, окремий батальйон зв'язку і радіотехнічного забезпечення, окремий батальйон аеродромно-технічного забезпечення та окрема протичовнова авіаційна ескадрилья з міста Миколаїв.

Першим командиром Сакської морської авіаційної бригади був призначений полковник Юрій Москальов. З 2006 року бригадою командує льотчик 1-го класу полковник Володимир Хоменко.

Основними підрозділами морської авіаційної бригади є авіаційна та вертолітна ескадрилья, призначені для вирішення цілої низки важливих завдань. До складу авіаційної ескадрильї входять літаки Бе-12 (різних модифікацій), Ан-26, Ан-2. Вертолітну ескадрилью представляють корабельні вертольоти Ка-27, Ка-29; а також вертольоти Мі-8, Мі-9, Мі-14 різних модифікацій.

Застосування протичовнових літаків та вертольотів бригади дають можливість в короткий термін розкрити підводну обстановку у призначеному районі площею до 12000 кв. км. Авіація одночасно може виконувати пошук та стеження у кількох заданих районах і проводити знищення виявлених підводних човнів.

Для евакуації постраждалих застосовують вертольоти Ка-27 і Мі-8 з підйомом постраждалих на борт вертольота Ка-27 з води і з суші у режимі висіння, або посадкою на зазначений майданчик на суші вертольота Мі-8. Доставка рятувальників у район лиха здійснюється шляхом їх десантування з парашутом, а вертольотом Мі-8, крім того, і безпарашутним способом – “по-штурмовому”.

Бойові вертольоти здатні забезпечити пошук цілей і застосування зброї в умовах візуального контакту. Вони спроможні вражати броньовані, легко броньовані, рухомі та нерухомі наземні і морські цілі супротивника, такі як танки, бойові машини піхоти, бронетранспортери, а також ракетні та десантні катери до чотирьох одиниць одночасно. Гвинтокрилі машини здатні

знищити кілька диверсійно-розвідувальних груп противника на відкритій місцевості та у легких сховищах.

Починаючи з 2005 року, особовий склад бригади брав активну участь у міжнародних навчаннях, заходах міжнародного співробітництва та у миротворчих операціях. Морські льотчики – постійні учасники міжнародних навчань “Sea Breeze”. Вони брали участь у командно-штабному навчанні “Чисте небо-2006”, тактичному тиловому навчанні “Артерія-2007”, тактичному навчанні кораблів та підрозділів ЗС України в рамках Процесу планування та оцінки сил програми “Партнерство заради миру”.

Морська авіація залучалась до виконання завдань під час проведення комплексного командно-штабного навчання “Морський вузол-2008”. В рамках навчання було перевірено рівень готовності та практичного вишколу підрозділів видів Збройних Сил України до виконання бойових завдань з охорони повітряного простору держави.

У 2008 році в ході квітневої активації в рамках Угоди про створення Чорноморської групи військово-морського співробітництва BLECSEAFOR до навчання пошуково-рятувальних сил залучався екіпаж літака Бе-12, який успішно виконував завдання з підтримання регіональної безпеки в акваторії Чорного моря.

У травні 2008 року два екіпажі корабельного вертольота Ка-27 брали безпосередню участь в антитерористичній операції НАТО “Active Endeavour” (“Активні зусилля”) в Середземному морі.

24 серпня 2009 року три екіпажі літаків Бе-12 зі складу авіаційної ескадрильї бригади були залучені до участі у повітряному параді над майданом Незалежності з нагоди відзначення Дня незалежності України.

8 жовтня 2009 року екіпажі літаків Бе-12

та вертольота Ка-27 зі складу Сакської морської авіаційної бригади брали активну участь у льотно-тактичних навчаннях на озері Донузлав за участю Президента України – Верховного Головнокомандувача ЗС України.

2010 рік був відзначений участю морських авіаторів в українсько-російському командно-штабному пошуково-рятувальному військово-морському навчанні “Фарватер миру-2010” і оперативного-тактичних навчаннях ВМС держав Чорноморського регіону “BlackSeaFor”.

У 2011 році особовий склад бригади було залучено до двостороннього українсько-російського навчання ВМС “Фарватер миру-

2011” та українсько-американського тактичного навчання ВМС “Sea Breeze”, а також дослідницького командно-штабного навчання з органами військового управління та військами (“Адекватне реагування-2011”).

У цьому році особовий склад бригади виконав завдання авіаційного компоненту в українсько-російських навчаннях “Фарватер миру-2012”, двосторонніх навчаннях “Sea Breeze-2012”, а екіпаж вертольота Ка-27 здійснював супровід підводного човна “Запоріжжя”, який виконував завдання ходових випробувань.

Протягом кількох років льотно-технічний склад бригади бере активну участь у виконанні завдань з підтримання миру у складі 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України у складі Місії ООН у Лівії та у миротворчих Місіях в Сьєрра-Леоне й Іраку. Тут відзначилися підполковник Віталій Литвинов, майор Руслан Юндін, капітан Олександр Коломієць.

Безумовно, що якість, інтенсивність, а головне – безпека польотів були б неможливими без копіткої роботи особового складу батальйону аеродромно-технічного забезпечення, батальйону зв'язку та радіотехнічного забезпечення, військово-службовців технічно-експлуатаційної частини, роти матеріального забезпечення та взводу охорони.

За словами заступника командира бригади полковника Ігоря Воробйова, порівняно з аналогічним періодом минулого року, загальний наліт льотчиків бригади збільшився майже удвічі і становить 700 годин, де в середньому припадає по 26 годин на кожного льотчика. При цьому значно зросла і регулярність польотів, тепер льотчики мають можливість літати по 4 льотних зміни на тиждень.

Завдяки належному ресурсному забезпеченню з початку 2012 року в Морській авіаційній бригаді проведено більше 53 льотних змін. Це позитивно позначилося на підготовці особового складу і, перш за все, молодих льотчиків.

Заступник командира бригади з виховної роботи підполковник Роман Морозов наголосив, що особовий склад бригади вірний славним традиціям морської авіації, з честю виконує свій обов'язок перед народом, демонструє професіоналізм та наполегливість у вирішенні визначених завдань із захисту морських кордонів нашої Вітчизни.

В цьому році збільшилися обсяги виконання плану по нальоту льотної бригади. Вдалося забезпечити підтримання в справному стані авіаційної техніки за рахунок збільшення обсягів фінансування. З початку року на базі Сакської морської авіаційної бригади проходили збори з повітрянодесантної підготовки. Військовослужбовцями бригади здійснено 1200 стрибків. Кращим з повітрянодесантної підготовки визнано

начальника рятувальної парашутно-десантної групи бригади морської авіації ВМС ЗС України капітана Олексія Бойченка.

Кращими військовослужбовцями з льотної підготовки визнано підполковника Станіслава Курінного, майорів Олексія Ісаченка та Василя Потапова. У вертолітній ескадрильї – підполковника Іллю Олейнікова, майорів Олександра Сурайкіна та Олександра Івашенка. Список кращих льотчиків очолює командир бригади льотчик 1-го класу полковник Володимир Хоменко та його заступник з льотної підготовки льотчик 2-го класу підполковник Ігор Бедзай.

Сергій Осипов. АР Крим.

Прикордонники “п'ятого океану”

Сьогодні важко уявити собі надійну охорону державного кордону без використання авіації. За її допомогою, скажімо, значно легше проводити розвідку у прикордонній зоні або територіальних водах, засікти браконьєра у виключній (морській) економічній зоні або ж за лічені хвилини доставити прикордонний наряд на місце скоєння правопорушення. Це лише деякі з функцій, які доводиться виконувати авіаторам-прикордонникам у повсякденній службі. У час, коли Державна прикордонна служба України перебуває в режимі впровадження новітніх підходів і принципів охорони рубежу, авіації у цих процесах відводиться далеко не остання роль.

Як не дивно, але використання “п'ятого океану” в інтересах охорони кордону почалося ще у позаминулому сторіччі. А саме, як свідчать деякі історичні джерела, з 1894 року, коли для зв'язку між прикордонними постами, своєчасного попередження правопорушень була організована й досить ефективно використовувалася “голубина” пошта. Надалі історичні згадки стосуються російсько-японської війни, бойових дій на полях Маньчжурії. У 1904 році була сформована аеростатна рота, а 12 липня на фронті біля міста Гудзязци відбувся перший в історії російського повітроплавства бойовий підйом аеростата. Спостереження з його корзини дозволяло бачити велику ділянку кордону й сусідньої території та отримувати цінні й вірогідні дані. Після закінчення війни керівництво Прикордонної стражі Російської імперії вже серйозно ставить питання використання повітряних куль та аеростатів в інтересах охорони державного кордону.

Начальник авіації Державної прикордонної служби України генерал-майор Микола Тепан.

Вже за часів Радянського Союзу питання охорони рубежу за допомогою авіації постало у 20-х роках минулого сторіччя. Довжина кордонів та складність місцевості вимагали від керівництва прикордонного відомства СРСР залучення авіації для патрулювання кордону й обслуговування прикордонних частин, які знаходилися в малодоступних куточках країни. Однак власні прикордонні авіаційні частини почали створюватися з 21 липня 1932 року, коли Радою праці і оборони була прийнята постанова №100 про створення в прикордонних військах авіаційних загонів. До цього часу в інтересах прикордонників використовувалася авіація ВПС Червоної армії.

З моменту зародження авіації прикордонних військ надавала неоціненну допомогу сухопутним прикордонникам. Льотчики-прикордонники вели повітряну розвідку, виконували завдання зі зв'язку, доставляли в район дій пошукові групи, резерви, надавали вогневу підтримку наземним підрозділам, при необхідності перевозили поранених, медикаменти, воду, продукти харчування, зброю, боеприпаси й інші матеріальні засоби. Поступово приходив бойовий досвід, розвивалася тактика застосування авіації у повсякденній охороні кордону й бойових зіткненнях. Із часом діапазон використання авіації в охороні державного кордону поширювався, льотний склад став виконувати усе більш складні завдання, були потрібні нові типи літаків тощо.

Разом з усіма прикордонниками авіація прикордонних військ України пройшла становлення та славетний бойовий шлях з охорони й захисту кордонів нашої Батьківщини. Одним із перших загонів був авіаційний, дислокований під Києвом на аеродромі “Жуляни”. Він отримав на озброєння літаки Р-5. Це був біплан на два місця з шасі, що не забираються, і двигуном М-17. Літак міг нести бомбову навантаження 600 кг. До захисту хвоста в штурманській кабіні

на турелі встановлювався кулемет ШКАС. На той час це був один з кращих авіаційних кулеметів у світі. Цей загін проіснував до 1939 року. У цей час обстановка на західній ділянці кордону ускладнилася, тому незабаром з метою посилення кордону в Україну була переведена 11-та авіаційна ескадрилья. Вона отримала на озброєння швидкісні бомбардувальники СБ. Паралельно з цим в Криму на аеродромі Коктебель у Феодосії розгорнули 7-му окрему морську авіаційну ескадрилью, яку озброїли літаючими човнами Ш-2 і МБР-2. На ці літаки встановили радіобладнання. Їх екіпажі регулярно оглядали водну акваторію Кримського півострова та у взаємодії з прикордонними комендатурами організували надійну охорону морських рубежів України.

Із початком Великої Вітчизняної війни у складі Військово-повітряних сил воювало багато хоробрих льотчиків-прикордонників, чимало з них отримали звання Героя Радянського Союзу. У повоєнні ж роки і до розвалу СРСР прикордонна авіація зазнала нового імпульсу розвитку, розроблялися літальні апарати та обладнання, а сама авіація почала використовуватися більш широко саме у повсякденній діяльності. Брала участь “крилаті” прикордонники й у боях в небі Афганістану.

Із здобуттям Україною незалежності та створенням на початку 21 сторіччя Державної прикордонної служби України, як правоохоронного органу спеціального призначення, роль авіації в охороні кордону не зменшилася. Враховуючи сьогоденні особливості оперативно-службової діяльності, вона в основному діє за інформацією. Льотчики виконують задля розкриття загальної обстановки у визначеному районі, яка оперативно передається командирі загону Морської охорони або прикордонного загону.

Особливо актуально це використовувати у В(М)ЕЗ. Тут, наразі, спостерігається значно менша активність браконьєрів, ніж, скажімо, у 2003-2005 роках. Зловмисники чітко усвідомлюють, що будь-якої миті на горизонті може з'явитися прикордонний літак, і тоді їм не уникнути зустрічі з охоронцями рубежу. Крім того, досить ефективно є взаємодія з зарубіжними колегами у рамках Форуму чорноморського співробітництва, де обмін інформацією відбувається практично у реальному часі, що не дозволяє порушникам уникнути відповідальності. Щодо моніторингу ситуації на кордоні, то тут вільоти техніки провадяться, виходячи з оцінки загроз та аналізу ризиків. Є, скажімо, періоди активної браконьєрської діяльності – звичайно, у цей час кількість вильотів значно збільшена.

Проте за інтенсивність та напруженість службової діяльності прикордонних авіаторів краще скажуть цифри. За період 1991-2011 рр. загальної наліт прикордонної авіації склав 18320 годин (на охорону державного кордону – 5688 год); виявлено 46 порушників режиму плавання та 364 іноземних кораблі; переправлено на кордон 586 прикордонних нарядів у кількості 2380 осіб та 30511 осіб за службовою необхідністю; 40 людей було врятовано на морі тощо.

Що стосується подальшого вдосконалення парку авіаційної техніки, то плани керівництва держави та ДПСУ досить амбітні. Взагалі, державна політика щодо розбудови авіації Держприкордонслужби України спрямована на створення ефективної моделі застосування авіаційної техніки в охороні державного кордону. Саме тому однією із основних складових Державної цільової правоохоронної програми “Облаштування та реконструкція державного кордону на період до 2015 року” є розвиток авіації ДПСУ. Він включає у себе три основних напрямки. Першим є придбання сучасного, ергономічного, функціонального і економічного парку авіаційної техніки з найсучаснішим моніторинговим обладнан-

ням. Другим є утримання та модернізація наявної авіаційної техніки з поступовим її заміщенням на нові зразки. Третім напрямом є впровадження та використання в охороні рубежу безпілотних літальних апаратів.

Варто зазначити, що за останні декілька років вже проведено чималу роботу з модернізації наявних літаків та вертольотів. Так, значно поліпшено тактико-технічні характеристики вертольотів, що дало змогу більш ефективно їх використовувати. Капітально відремонтовано 100% авіаційної техніки. З метою удосконалення навігаційного забезпечення при виконанні польотів на кордоні на всій авіаційній техніці встановлені прилади супутникової системи навігації GPS, модернізовані УКХ-радіостанції літаків і верто-

цєвому населенню Закарпаття, Буковини та інших регіонів України, а також для евакуації хворих з важкодоступних місць у складних метеорологічних умовах.

У перспективі, за словами Голови Державної прикордонної служби України генерала армії України Миколи Литвина, відомство охоронців рубежу буде переходити на легку економічну техніку. Літаки типу Ан-24, Ан-26, Ан-72 – це транспортні літаки, які малоефективні для патрулювання і для висвітлення обстановки. Тут все зрозуміло, адже вік цих технологій сягає 70-х років минулого сторіччя. Те ж саме стосується відомчих вертольотів. Сьогодні на озброєнні є декілька літаків Diamond. Оснащені відео- та тепловізійними засобами моніторингу, вони можуть виконувати завдання і вдень, і вночі. Крім того, вони споживають майже в 30 разів менше пального ніж Ан-24 чи Мі-8.

Варто зазначити, що до кінця 2020 року авіація Держприкордонслужби повинна мати на озброєнні 24 легких вертольоти, пристосованих для реалізації правоохоронних функцій із необхідними моніторинговими засобами, засобами зв'язку тощо. Вони будуть базуватися безпосередньо на ділянці загону. Для кожного буде підготовлений екіпаж, збудований бокс, і начальник загону чи начальник відділу зможуть приймати рішення на використання вертольота. Це буде ефективно і з мінімальними витратами пального.

Крім того, ДПСУ планує отримати 3 вертольоти середнього класу, 6 легких літаків, 1 літак середнього класу та 5 безпілотних авіаційних комплексів. Вертольоти середнього класу та літаки діятимуть в інтересах регіональних управлінь і забезпечуватимуть швидке нарощування зусиль на потрібній ділянці кордону, здійснюватимуть авіаційну підтримку у гірській місцевості, патрулюватимуть акваторії Чорного та Азовського морів тощо. Окремо слід зупинитися на використанні безпілотних авіаційних комплексів, які будуть придані кожному регіональному управлінню. Дана техніка використовуватиметься для ведення повітряної розвідки (з передачею даних у режимі реального часу) та виконання завдань у складних погодних умовах.

**Підготував
Максим Сібуров.**

Херсонщину рятували спільно

10 серпня 2012 року на аеродромі "Кульбакіне", де дислокується бригада тактичної авіації, особовий склад військової частини забезпечував дії літаків Міністерства надзвичайних ситуацій України, які виконували завдання з гасіння пожежі в Херсонській області.

Особовий склад бригади заправляв літаки паливом та водою, забезпечував зльоти та посадки "повітряних пожежників". Керував діями підлеглих командир авіаційної бригади полковник Володимир Помогайбо в координації з представниками МНС. Також напередодні від авіаційної бригади був відряджений пожежний автомобіль, який у встановлені терміни прибув до району пожежі та взяв участь у її гасінні. Загальне керівництво діями військових здійснював Міністр оборони України Дмитро Саламатін, який також напередодні ввечері здійснив посадку на аеродромі "Кульбакіне" та відбув до району проведення протипожежних заходів.

Микола Цвіцінський.
Фото автора.

Напередодні Дня авіації України, який військові та цивільні авіатори відзначатимуть 25 серпня, хотілося б згадати і про авіацію Міністерства надзвичайних ситуацій України. Можливо, вона не така чисельна як у Міноборони, та все ж є частиною державної авіації і має низку надважливих завдань. Принаймні нещодавня пожежа неподалік Ялти, у гасінні якої були задіяні авіатори МНС, красномовно свідчить про те, що практично в усіх сферах діяльності державних інституцій сьогодні дуже важко обійтися без авіаційної складової. Про сьогоднішню та історію авіації МНС – у інтерв'ю з начальником Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування Міністерства надзвичайних ситуацій України Миколою Кушніруком.

– Миколо Борисовичу, зважаючи на те, що ввірене Вам Управління знаходиться у складі Міністерства надзвичайних ситуацій України, відтак, і завдання у авіаторів мають бути "надзвичайними".

– Так і є. Усі завдання, що покладені на нас, так або інакше пов'язані із надзвичайними ситуаціями. Авіація МНС – це мобільна, потужна та невід'ємна складова частина аварійно-рятувальних сил, яка створена для вирішення спеціальних завдань з прогнозування, попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру, захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій регіональ-

ша авіаційна структура у складі МНС була створена відповідно до постанови Кабміну від 1998 року "Про Головний центр координації авіаційних робіт з пошуку і рятування Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи". При створенні Головного центру його організаційно-штатну структуру відпрацювали відповідно до покладених завдань та згідно з вимогами керівних документів з організації, проведення і рятування в зоні відповідальності України. Однак сил і засобів в системі МНС України тоді не було, і ми залучали повітряні судна і екіпажі інших міністерств і відомств, зокрема і Міноборони. Звичайно, за таких обставин на координацію зусиль

винна підвищити ефективність і оперативність виконання значної частини завдань, які покладено на МНС України. Саме тому керівництвом держави і МНС було прийнято рішення щодо створення авіаційних підрозділів у структурі МНС.

Пізніше, у 2004 році, постановою Кабінету Міністрів України на базі Головного центру координації авіаційних робіт з пошуку і рятування створено Державну авіаційну пошуково-рятувальну службу (Укравіапошук). По 2011 рік завдання щодо координації авіаційних робіт з пошуку і рятування, організації керівництва льотною роботою та забезпечення безпеки польотів повітряних суден авіації МНС України здійснювала саме вона. З 2011 року, внаслідок оптимізації, замість Україапошуку створено Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування.

– Що представляє сьогодні спецавіазагін, які типи авіатехніки має на озброєнні, рівень підготовки екіпажів?

– Спецавіазагін Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту структурно складається із кількох підрозділів. Це – авіаційна ескадрилья спеціального призначення на літаках Ан-26, Ан-30, Ан-32П, авіаційна ескадрилья спеціального призначення на вертольотах Мі-8Т, Мі-8МТ, Мі8МТВ і легких вертольотах Мі-2 та ЕС-145 "Єврокоптер", і, звичайно, пошуково-рятувальна і парашутно-десантна служба.

Всі екіпажі підготовлені до виконання завдань за призначенням вдень і вночі у складних метеорологічних умовах. Два екіпажі на літаках Ан-32П пройшли повний курс підготовки до польотів по міжнародних повітряних лініях і готові до виконання завдань за межами України, в тому числі з доставки гуманітарних вантажів та надання допомоги з гасіння лісових пожеж. Кваліфікацію льотчик першого класу мають 25 осіб льотної складу, штурман першого класу – 7 штурманів. Переконаний, саме завдяки цьому за період існування авіації МНС у нас не було авіаподій.

Наші авіатори здійснюють чергування в Єдиній системі проведення авіаційних робіт з пошуку та рятування в аеропортах Харкова, Сімферополя, Ужгорода та на аеродромі у Ніжині. Завжди готові і до гасіння лісових пожеж. Відповідна техніка постійно чергує на аеродромі "Ніжин" та аеропортах України "Сімферополь" "Харків" та "Луганськ".

– Миколо Борисовичу, нинішнє літо, як і минулорічне, надто спекотне, а це сильно впливає на кількість та й масштабність лісових пожеж. Багато було роботи?

– Так, справді, роботи вистачає. Лише поблизу Ялти ліси гасили тричі, починаючи від травня. Зовсім недавно гасили лісову пожежу в Херсонській області. Та якщо під час першої "ялтинської" був лише один політ Мі-8МТ та 54 тонни води, злиті упродовж 18-ти заходів, то наступні пожежі були набагато масштабнішими. Під час червневої лісової пожежі біля Ялти були задіяні два вертольоти Мі-8МТ (командири екіпажів О.Семко, П.Насіковський, О.Ткаченко) та два літаки Ан-32П (командири екіпажів В.Леонов, В.Сліпченко). Протягом 3 днів виконали 44 польоти з загальним нальотом 55 годин. Загалом було злито 470 тонн води. Не меншими за масштабами були останні лісові пожежі поблизу м. Ялта та у Херсонській області, із якими авіатори боролися одночасно протягом чотирьох днів. На їх ліквідацію знадобилося 63 польоти та 410 тонн води.

До відома

На час формування авіації МНС у штаті Спеціального авіаційного загону було дві авіаційні ланки з підрозділами забезпечення: ланка на літаках і ланка на вертольотах. У справному стані були лише один літак Ан-26, один літак Ан-30 і один вертоліт Мі-8МТ. Для виконання завдань за призначенням готові два екіпажі на літаку Ан-30.

Протягом 1999 – 2000 років спеціальний авіаційний загін укомплектовано льотним складом на літаках Ан-26, вертольотах Мі-8МТ і проведено підготовку льотного складу до дій за призначенням у простих і складних метеорологічних умовах вдень та вночі.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України у складі Спеціального авіаційного загону МНС створено протипожежний підрозділ на літаках Ан-32П і вертольотах Мі-8МТ, який вже у 2008 році виконував завдання за призначенням.

Авіація МНС постійно застосовувалась для авіаційного забезпечення заходів, які покладені на МНС України.

ного та державного рівня. Також наші авіатори можуть брати участь у заходах територіальної оборони, міжнародних рятувальних та інших гуманітарних операціях.

Якщо детальніше, то це і виконання цілодобового чергування екіпажів повітряних суден в Єдиній державній системі проведення авіаційних робіт з пошуку і рятування на території України, усіякі оперативні перевезення мобільних оперативних груп та рятувальників, постраждалих, ведення повітряної, інженерної, радіаційної, хімічної, пожежної розвідки та ведення повітряного моніторингу місцевості.

Власне, до складу авіації МНС входить Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування, яке є самостійним структурним підрозділом Міністерства, бюджетна установа служба координації авіаційних робіт з пошуку і рятування (БУ СКАРПР) та спецавіазагін Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС (САЗ).

– Наскільки я пам'ятаю, процес створення авіаційної структури МНС відбувався досить непросто. Принаймні, був період, коли при наявності суто авіаційних завдань у МНС не було відповідних сил і засобів. Розкажіть про це детальніше.

– Так, наприкінці 90-х у Міністерстві насправді була така ситуація. На виконання Указу Президента України пер-

йшло чимало часу. А фактор часу, як відомо, в умовах надзвичайної ситуації є вирішальним в ефективності локалізації стихійного лиха або аварії з мінімальними людськими жертвами.

Ми досить довго вивчали досвід інших країн у цьому питанні і дійшли висновку, що наявність дієздатної авіації МНС по-

До відома

Діяльність пошуково-рятувальних служб будь-якої країни спрямовано на два напрями:

перший – це ліквідація наслідків природно-кліматичних катастроф, до яких належать землетруси, повені, пожежі, урагани, снігопади, зсуви тощо; другий – це ліквідація наслідків аварій і катастроф, які виникають у зв'язку з виробничою діяльністю різних галузей господарства.

ПОСТІЙНО ТРЕНУЮТЬСЯ ЗАВТРА ЖИТТЯ”

Взимку роботи, на жаль, не меншає. Лише за перші два місяці цього року проведено 4 пошуково-рятувальні операції в акваторіях Чорного та Азовського морів.

До відома На виконання окремого доручення Президента України з метою підвищення ефективності виконання завдань, покладених на Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1999 року № 242 було створено Спеціальний авіаційний загін МНС (наказ МНС від 03.03.1999 № 73 та директива МНС від 01.06.1999 № 29-2-1/171 “Про формування спеціального авіаційного загону”) з визначенням найменування “300-й спеціальний авіаційний загін”, військова частина Д-0170, місце дислокації – аеродром Ніжин. Загін формувалася на фондах і базі 18-ї окремої дальної розвідувальної авіаційної ескадрильї з підрозділами забезпечення ВПС ЗС України.

– Рибалок шукаєте?

– Рибалок рятували лише у січні, а ось у грудні, пам’ятаєте двадцятиградусні морози, рятували людей з аварійних суховантажів “Іван Вакулов”, “Авак-1”, “Волгобалт-239”. Загалом з крижаного полону тоді врятували 24 особи.

– А за кордоном доводилося гасити ліс чи виконувати якісь інші завдання?

– Звичайно. 2006 року у ліквідації пожеж у Грузії брав участь наш вертоліт Мі-8МТ. Позаминулого року – у Російській Федерації два екіпажі на літаках Ан-32П. До речі, тоді особовий склад заохотили нагородами Уряду РФ, а також державними нагородами України і Росії.

Та за кордоном ми не лише гасимо лісові пожежі, а й надаємо гуманітарну допомогу. Так, у минулому році двома літаками Ан-32П допомагали у Туреччині через землетрус у провінції Ван. Того ж 2011-го евакуювали медичних працівників Міністерства охорони здоров’я з Лівії до України двома літаками Ан-32П. Не так давно двома літаками Ан-32П виконано спеціальний рейс щодо евакуації громадян України з Сирії до України.

– Миколо Борисовичу! Очевидно, що завдання, із якими щодня стикаються авіатори МНС, передбачають наявність у

льотного складу певної натренованості. На чому розставляєте акценти у підготовці льотчиків?

– Так. Завдання, які виконують наші льотчики, досить особливі, адже передбачають і виконання пошуково-рятувальних робіт з режиму висіння над землею та водною поверхнею вдень та вночі, десантування авіаційних рятувальників парашутним та безпарашутним способами вдень та вночі за будь-яких погодних умов та на будь-яку поверхню. Будь то суша чи вода. Дуже складним є виконання пожежогасіння з повітря літаками Ан-32П та вертольотами Мі-8МТ у рівнинній та гірській місцевості, висадка у важкодоступні місця мобільних оперативних груп та авіаційних рятувальників з підбором майданчиків для посадки на них з повітря вдень та позначені майданчики вночі. Це найбільш специфічні і відповідальні завдання, що виконують екіпажі авіації МНС.

Звичайно, усі вони вимагають від льотного складу та авіарятувальників постійної льотної

натренованості, високого професіоналізму та психологічної підготовки. Це, насамперед, одне з найважливіших завдань підготовки висококваліфікованих кадрів для авіації. Тому наші льотчики постійно літають, тренуються для того, аби завтра врятувати чиєсь життя.

Серед кращих варто відзначити першого заступника командира САЗ полковника служби цивільного захисту Івана Коробку, заступника командира САЗ з льотної підготовки Олега Іванова, начальника служби безпеки польотів САЗ Олександра Кобизького, старшого штурмана САЗ Михайла Антоненка, командирів авіаланок авіаційної ескадрильї спецпризначення на літаках Андрія Зайцева та Володимира Мельника, командира корабля на літаках Анатолія Мартюка, командирів екіпажів на вертольотах Петра Насіковського, Олександра Тетченка та Володимира Тищенка.

– І на завершення кілька слів про майбутнє. Як плануєте удосконалюватись?

– Будь-яка державна структура має удосконалюватись, адже час не стоїть на місці. На сьогодні Міністерство має проект загальнодержавної цільової соціальної програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2016 роки, у розробці якого безпосередню участь брали і фахівці нашого управління. Там ми передбачили не лише модернізацію вітчизняних зразків авіаційної техніки, а й переоснащення авіації МНС новою авіатехнікою.

Зокрема, у планах – закупівля вантажного літака типу Ан-74 для оперативного перевезення рятувального майна та груп рятувальників, вертольотів типу Мі-8МТВ (Мі-171) для забезпечення чергування в системі авіаційного пошуку і рятування, вертольотів Ка-32 для чергування та виконання завдань з пожежогасіння, легких спеціально обладнаних вертольотів класу “А” ЕС-145 “Єврокоптер” для забезпечення аеромедичної евакуації потерпілих з місця події до медичних закладів.

– Дякую за змістовну розповідь. Користуючись нагодою, хочу привітати з Днем авіації України від імені колективу нашого видання.

**Спілкувався Сергій Клименко.
“Крила України”.**

Миротворці у Ліберії: ЖИТТЯ, ЯК ВОНО Є

Український миротворчий загін особового складу 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, що виконує місію від ООН у Ліберії, розташовується за 90 кілометрів від Монровії, столиці країни. Військове містечко – на території аеропорту “Робертсфілд”. Тут постійно шумно – то прилітають, то відлітають літаки та гелікоптери. До лютого 2013 року в таборі пробудуть 275 військовослужбовців 17-ї ротації. Вони сюди приїхали наприкінці липня. Усіх розмістили у військовому містечку, яке оснащено електрикою, гарячим та холодним водопостачанням. Є душі та окремі санвузли. Поряд з українцями завжди крутяться місцеві мешканці. Допомагають долати нашим африканські будні.

– Несе Халья воду-у-у, короміслью гнеться-я-я, – наспівує ламаною українською 45-річний Джиммі. – Джиммі понімає, про чьоту песня! Халья – мадам. Он несет ведро с водой. Песня меня тута мужікі навчили.

Джиммі – високий худорлявий чоловік із втомленими очима. Іде босоніж. На ходу дожовує шматок хліба, яким пригостили в їдальні. Від різних дружин у нього троє дітей. Два сини та дочка. 19-річного Принца відрядив навчатися на менеджера до Америки.

– Я б'ю много работать, Принцу там деньги дать, – зітхає.

Джиммі співпрацює з українцями з 2007 року. Крім того, ліберієць має ще кілька робіт, а вечорами збирає пляшки та здає їх.

– У нього є два будинки неподалік аеропорту. З усіма зручностями. В одному живе з родиною, другий здає. За місяць оренди від цього має близько 100 доларів. Середня зарплатня в Ліберії – 20-30 доларів, – каже начальник їдальні старший прапорщик Микола Картуш. – Джиммі дуже любить Принца. У своїй кімнаті поставив його фотокартку. Молиться на неї. Син в Америці, як король, а він тут працює зранку до ночі. Інші Джимміві діти, це 9-річна Квіта та 11-річний Фіво, торгують фруктам на тутешньому базарі. Смішні малі. Щойно переступили поріг, як зразу горляють “чоп-чоп”, це по-тутешньому дай поїсти. Знаєте, мені вже здається, що в Ліберії перше слово дитини не мама, а цей “чоп-чоп”, або “презент”. Дуже люблять тут чимось підживитися задарма.

Миротворчі табір діляться на дві половини – адміністративну та житлову, яку військові вже сприймають як невеличке поселення. Тут навіть назви вулицям дали.

– Є Командирська, тут живе керівництво загону, поряд Собача, бо тут ті, кому більше подобаються собаки, за нею Котяча, тут до котів добрі, – розповідає пілот Євген Вакуленко. – Тварин у табір завезли одразу. Першою була сіамська кішка Машка, яку вертольотом переправили з сусідньої Сьєрра-Леоне. Усі коти, що тут бігають, її діти. Хоч і мають різний колір, очі у всіх блакитні. А сама Машка здохла пару років тому. Собаки, їх тут п'ятеро, від Жанки, її також сюди завезли. Жанка зараз старенькою стала, її на Грінвіл (ще один табір українських миротворців у Ліберії) відправили, наче на пенсію. За традицією, нову собаку також назвали Жанкою. Останнього разу принесла 12 цуценят. Двох – дівчинку та хлопчика, на Грінвіл завезли, для розведення потомства. А решта десь подівалася. Їх могли місцеві покрасти. З голоду вони ідять усе підряд.

Будинки українських військових одноповерхові, їх називають “корімека-

ми”. Збиті із залізних корпусів, оснащені будівельною вагонкою. Були зведені у 2004 році для італійських миротворців. Євген Вакуленко запрошує до своєї кімнати.

– Наші спочатку жили у військових наметах прямо на аеродромі. Тут стояв один “Боїнг” єгипетських авіаліній. Їдальню розмістили під його крилами, адже це було єдине місце, прикрите від сонця. Це зараз їмо ООНівське, а раніше своє. Була суха картопля в мішках. В банках борщі, “тушонка”. Так і жили практично вісім місяців. Були проблеми із освітленням. Працювали дизельні генератори. Біля в'їзду на стоянку поряд жили ще вісім тисяч біженців з усієї Ліберії. На другу ротацію їх стало значно менше. Зараз там зелене поле, біженців немає.

Кімната розрахована на три людини. Є вітальня, де взутими не ходять, кухонний стіл, шафи, полиці. Ліжка покриті москітними сітками, які перед сном щільно закривають. Рятуються так від малярійних комарів.

– Кімнати передаються у “спадщину”. Коли заселилися сюди у 2007-му, у нас практично не було меблів, – продовжує Євген. – Поступово завозили все з України спеціальними вантажними літаками. Все-все, і холодильники, і кондиціонери. Тепер спеціально домовляємося з наступними ротаціями про те, що необхідно взяти. У кого немає шафи, треба її доставити. Кондиціонери, до речі, найболючіша тема. Часто ламаються, бо працюють постійно. Комарі бояться холоду. Тому вмикаємо на найнижчу температуру. Якщо поламається – це катастрофа. Через 15 хвилин тут вже немає чим дихати. В холодильниках у нас постійно щось є смачненьке. Самі робимо оселедці. На ринку можна було купити за 28 доларів 32 кілограми. Розморозили, почистили, засолили. Сіль є. Дехто заморожує в холодильниках чорний хліб, щоб якнайдовше зберігався. Витягують його на великі свята.

На лівій стіні кімнати – мальована маслом картина, на якій зображена лісова ялинка у снігу.

– Вона тут ще з першої ротації. Малював її хтось з військових, тільки не пам'ятаю хто. Я в Ліберії вже всьоме. Тричі був на Новий рік. Місцеві тут його не відзначають, лише Різдво. А нам картина була дуже доречна. Дивилися на неї і згадували наші зими, – посміхається Євген.

Біля ліжок розвішані світлини дружин та дітей.

– Ось моя Оленка та 4-річна донька Аннушка, – показує Євген. – Ми одружилися 2007 року. Весілля відгуляли на початку року, а в Ліберію поїхав наприкінці. Коли повернувся, через місяць народилася донька. Коли поїхав сюди знову, малій

виповнилося півроку. Як повертаюся, вона мене спочатку не впізнає. Іде на руки, але якось обережно. Та через дві години все в нормі. Зараз, я їй пояснив, що полетів на літаку в Африку. Вона мене розцілювала, але що таке Африка, поки не розуміє. Знає, що повернуся, коли буде сніг.

Біля вул. Кошача помічаю високий куцх помідорів. Виявляється, його посадив один з миротворців.

– У нас біля аеродрому маленький городик, – каже Олександр Кресь. – Там і буряки були, і морква, тільки почало розростатися, так дощі усе повимивали. Коли у нас літо, в Африці зима. Замість звичного для нас снігу тут ллють дощі. Ще й такі, по три дні безперестанку. Заливає по коліно. Зате все навколо зеленіє і цвіте. Коли тут літо, все від спеки жовтіє.

Ще один город посадили біля їдальні.

– Це наша плантація. Є бананові пальми, ананаси, ще декілька місцевих рослин, – каже Микола Картуш. – Посадили, щоб око радувало. За сім місяців з 30-сантиметрових паростків вимахали до метра. Ніяких особливостей для догляду не знадобилося. Товариші ліберійці сказали, все що потрібно, це сонце і вода. А біля плацу росте, як у нас бур'ян, подібне до нашого вазону Тещин язик.

Працівники їдальні щоденно починають свою роботу з 2.30 год, закінчують опівночі.

– Зараз таких посад, як військовий кухар, немає. Обирали за особовими спра-

вами з тих, хто під час строкової служби працював кухарем. Працюють тут по змінах, – продовжує Картуш. – Меню складаємо так. Начальник продовольчого складу разом з кухарями вирішують, чим будуть годувати миротворців. Нам завозять харчі на десять днів з місії ООН. З них намагаємося робити хлопцям весь час щось новеньке. Бо їжа – це важливий чинник для несення служби. Харчів з України тут немає. Курка з Єгипту, м'ясо з Бразилії. Хоч немає українських продуктів, намагаємося готувати все у нашому стилі. На Великдень паски пекли. Форми вигадали для них оригінально. Випікали у солдатських емальованих кружках, які входять у комплекти кожному бійцю. На Новий рік було не тільки “Олів'є”, ще й салат “Міміоза” та рибка “По-царськи”, тоді був більш рибний сезон. Привезли багато спецій з України. Бо тут одна лише сіль і червоний перець.

Воду для кухні та гігієнічних потреб набирають у річці, що за 5 км у селищі біля каучукового заводу “FireStone”. Щоденно звідси везуть по десять автоцистерн.

– Вода у таборі проходить три рівні фільтрації. Щомісяця проводяться аналізи. Ту, що тече в душі, навіть, можна пити, – каже керівник з водного забезпечення Андрій Романін, з яким приїхали до річки о 7 ранку. – Місцеві у цій річці купаються, ми ж не ризикували. Кажуть, тут є крокодили. Але їх дуже мало, бо під час війни їх повидали місцеві. Рептиліям спочатку згодували загинілих, а потім вилловлювали і їли. Ми тут намагалися ловити рибу. Та нічого, крім маленького, чимось схожого на нашого окунька та двох бичків, так і не зловили. То й випустили тих рибин назад.

До берега підходять п'ятеро місцевих. У літнього чоловіка в руках мачете, він, розмахуючи ним, попереджає, щоб їх не фотографували. Жінки несуть каструлі з арахісом. Біля берега одна з них голосно імітує крик мавпи. З того боку визирає хлопчик та підпливає на каное, вирізаному із стовбура хлібного дерева.

– Це місцева переправа, – пояснює Романін. – Для темної людини коштує, як наші з п'ять копійок. Для білих буде вдсятеродорожче. Я з місцевими мало розмовляю. Вони не знають української, я англійської. А от з пакистанськими миротворцями, які тут також воду набирають, то частенько перемовляємося. Деякі знають

російську. Вони у мене допитуються, яке у нас життя. Розповіли, що у них не носять шортів. А на мотоциклі можна возити тільки найближчих родичів. Тому не розуміють ліберійців, ті на мотоциклах по четверо їздять.

Українські миротворці до кінця 2015 року покинуть Ліберію. Місію із забезпечення спокою у цій країні планували вже завершити цього року, але Рада Безпеки ООН вирішила її продовжити.

Аріна Кантоністова.
Фото автора.

Це – родина, про яку не можна не розповісти напередодні такого свята, як День авіації. Ні, льотчиків у ній немає. Проте принаймні п'ятеро членів великої родини Піддубних належить до славного племені авіаторів. Судить самі. Для того, аби льотчик у небі виконував своє бойове завдання, на землі його льотну роботу забезпечують десятки наземних фахівців – інженери, техніки, зв'язківці, фахівці логістики та представники інших військово-облікових спеціальностей. Адже хтось того ж пілота лікує, хтось видає йому грошове забезпечення, хтось вирішує його проблеми на зібраннях та зборах різного рівня тощо. І ось родина, про яку газета "Крила України" колись вже розповідала своїм читачам з нагоди річниці завершення афганської війни, має відношення до Дня авіації, так би мовити, на сто відсотків і – у повному складі. Адже глава сім'ї віддав службі в авіації три десятиріччя свого життя. При чому, ким тільки не був – і комсоргом, і передовим авіанавідником, і офіцером структур військової роботи, і секретарем Військової ради спочатку ВПС, а згодом – Повітряних Сил. Його друга половина справжня офіцерська дружина, на різних посадах працює у різних авіаційних гарнізонах ось уже 32 роки, 18 із яких – у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону. Дочка – військовослужбовець служби за контрактом, зять – офіцер, який проходить службу в Повітряних Силах. Продавжувач роду, син – ліцеїст, який мріє стати льотчиком і навчається у ліцеї, який має славу "авіаційного", адже сформований на базі колишнього вищого військового авіаційного училища штурманів...

Знаючи ціну життя, на дрібниці не розмінюються...

Сім'я Піддубних насправді усе життя пов'язана з військовою авіацією. Полковник запасу Олександр Піддубний, який, до речі, у ці дні балотується до Верховної Ради України як визначений Партією ветеранів Афганістану кандидат у народні депутати України, служив і в Радянській, і, волею долі, у російській, і, згодом, в українській армії. Народився він на Алтаї, ріс на Вінниччині. Закінчивши Васильківське авіаційно-технічне училище, став не авіатехніком, а політпрацівником в іншому училищі – Борисоглібському ВВАУЛ. А згодом – Афганістан, де протягом року старший лейтенант Піддубний служив на посаді комсорга ОБАТО на аеродромі Баграм. Проте комсомольцем батальйону молодий офіцер лише рахувався. Реально ж більшу частину своєї "афганської" епопеї Олександр Анатолійович виконував обов'язки замполіт роти підвозу та входив до складу групи підтримки передових авіаційних навідників. Саме тоді, під час бойової роботи пліч-о-пліч із легендарними ПАНами, він отримав і бойовий досвід, і поранення, і бойові нагороди. Бувало, коли з бою виходило менше половини групи, а він – єдиний із шести офіцерів групи, беручи на себе командування та виводячи вцілілих і виносячи поранених і загиблих із пекла, – по-всякому бувало на тій кривавій війні, яку згодом назвуть несправедливою...

Комусь після Афгану щастило зі службою в Німеччині чи Чехословаччині, а Олександрові Піддубному спочатку начебто поталанило зі службою в так званому серед військових Арбатському військовому окрузі – спочатку у Калініні, згодом – у тому ж Борисоглібську. Та невдовзі офіцер був переведений до Амурської області...

З Амурської потрапити на Бать-

ківщину у доленосний 91-й рік йому не вдалося: район, що не підлягав заміні... Довелося звільнитися з лав російської армії з посади заступника командира авіаційно-технічної бази 1-го розряду з політичної частини та їхати додому вже цивільним. А потім було декілька років роботи вчителем, адже за плечима майора, крім училища й монінської академії, був ще й цивільний університет, а згодом – призов на добровільній основі до лав Збройних Сил України. В українській армії ще півтора десятиліття служби пройшло у ВПС та, після формування нового виду Збройних Сил, у Повітряних Силах. Майже весь цей час полковник Піддубний прослужив на посаді секретаря Військової ради.

Дружина полковника хоч і не військова, проте усе життя працює у військових колективах. Донька, старший солдат Ірина Толстих, з дитинства мріяла стати військовою льотчицею, стрибала з парашутом, весь вільний час не з льяль-

ками гралася, а ходила біля літаків. Втім, тоді, коли вона закінчила школу, дівчат до університету Повітряних Сил не брали. Тож стала Ірина контрактницею, а згодом – і офіцерською дружиною, як і її мама, Наталія Василівна. Чоловік Ірини, капітан Олександр Толстих, проходить службу в окремому вузлі фельд'єгерсько-поштового зв'язку.

Молодша дитина у сім'ї Піддубних народилася через одинадцять років після старшої. Сталося так, що старший лейтенант Олександр Піддубний був відряджений до Афганістану якраз тоді, коли вони з дружиною чекали народження доньки. Тож побачив офіцер дівчинку-первістка вже тоді, коли їй минуло 8 місяців. Минали роки, і дружина Наталія якось напівжартома сказала: "Тату, а чи не "купити" нам хлопчика? Адже ти не бачив ані пологового будинку, ані перших слів дитини не чув через цю війну!..." Порадившись, Піддубні таки "купи-

ли" хлопчика. Хлопчик підріс і захотів, як і тато з сестрою, бути військовим. Сьогодні ліцеїст Богдан Піддубний навчається у Луганському ліцеї з посиленою військово-фізичною підготов-

вна життєва позиція – це взагалі, можна сказати, кредо Олександра Анатолійовича Піддубного. І в армії, і в школі, під час вимушеної перерви у військової службі, і сьогодні, він знаходиться у вирі громадського життя. А це – і заняття, які полковник запасу періодично проводить з вчителями "Захисту Вітчизни" шкіль Винниці, а також Винницького та Тиврівського районів, і спільні заходи з афганськими організаціями Вінниччини і, віднедавна, робота з виборцями у статусі кандидата в народні депутати України. Так, якби народні обранці були такими, як полковник-афганець Піддубний, у нашій країні, безперечно, ладу було б більше... Адже люди, які пройшли війну, які все життя присвятили служінню Вітчизні, по-іншому ставляться до життя. Вони знають ціну йому, а тому не

кою імені героїв Молодої Гвардії. До майже 900 парашутних стрибків батька та двох стрибків сестри Ірини Богдан напередодні Дня авіації України здійснив два своїх, перших у житті стрибки з парашутом. Юний авіатор займається легкою атлетикою, із задоволенням навчається і через рік збирається вступати до Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, аби стати авіатором вже насправді.

Ну, а глава сім'ї, справжній полковник, як сказала би про нього відома естрадна Примадонна, працює головним спеціалістом відділення комплектування Винницького об'єднаного міського військового комісаріату. Як і все життя, багато часу відводить громадській роботі. Акти-

розмінюються на дрібниці, зосереджуючись на основному...

Олексій Тригуб.
Фото з сімейного архіву
О.А. Піддубного.

КООПЕРАЦІЯ

США пропонують працювати разом

Міністерство оборони США пропонувало Індії спільну розробку систем протиповітряної оборони. О якій саме проекті йдеться, невідомо. Але в даний час США займаються спільно з Японією розробкою протиповітряної ракети SM-3 IIA, працюючи разом з системою інформаційно-управляючої системою Aegis. Очевидно, що співпраця США з Індією є наступним етапом збільшення американського впливу в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, як стверджують експерти.

В даний час Індія займається розробкою власної двохуровневої системи протиповітряної оборони, що складається з протиповітряної ракети AAD для перехвату балістических цілей в межах земної атмосфери і з атмосферної ракети-перехватчика, створеної на базі модифікованої балістическої ракети Prithvi. Вона здатна перехватувати балістическі ракети противника з відстанню польоту до двох тисяч кілометрів. До 2016 року планується

збільшити цей показник до п'яти тисяч кілометрів.

Паралельно міністерство оборони Індії і DRDO займаються розробкою плану по розміщенню елементів ПРО для захисту найбільш індійських міст. Цей план потім надійде на розгляд урядові Індії. Не менш важливо і те, що в програмі розробки індійської ПРО бере участь Ізраїль. Він допомагає DRDO створити радіолокаційну станцію раннього попередження о ракетній атаці.

Іспитання завершились невдачею

НЕДООПРАЦЮВАННЯ

Іспитання американського гіперзвукового безпілотного апарату X-51A Waverider завершились невдачею, повідомляє Associated Press. Передбачалося, що в ході іспитань, проведених у повітряній кабіні В-52 на висоті 15250 метрів, за допомогою прискорювача підніметься до 21300 метрів, розв'яже швидкість в 5,8 тисячі кілометрів в годину (шість чисел Маха).

Далі передбачалося, що прямоточний гіперзвуковий двигачок дозволить ракеті підтримувати швидкість в шість чисел Маха впродовж п'яти хвилин.

Однак, як повідомив представник командування ВВС США, через технічний збій не вдалося запустити прямоточний двигачок, і через 16 се-

кунд після відділення прискорювача X-51A Waverider втратив управління і розпався на частини, впавши в Тихий океан. Усього на даний момент було проведено три іспитання X-51A Waverider. Перші, проведені в 2010 році, були визнані успішними "на 95 відсотків" – ракета розвинула швидкість в п'ять чисел Маха і підде-

рживала її впродовж трьох хвилин. Однак тоді в ході польоту була виявлена нестабільність ракети.

Вторі іспитання, проведені в 2011 році, пройшли невдало. Тоді виникли проблеми з роботою прискорювача ракети, який спочатку не запустився в положене час, а потім відокремився.

СПІЛЬНА БЕЗПЕКА

Страны Персидского залива укрепляют ПРО

Страны Совета сотрудничества арабских государств Персидского залива (ССАГПЗ) стали уделять больше внимания укреплению собственных систем противовоздушной и протиповітряної оборони. Об этом, как сообщает Aviation Week, заявил Деннис Кейвин, вице-президент подразделения по разработке систем ПРО американской компании Lockheed Martin. Протиповітряні комплексы компании уже купили Объединенные Арабские Эмираты. Остальные страны совета также заинтересованы продукцией Lockheed Martin.

Контракт на поставку двух протиповітряних комплексов THAAD и радаров к ним ОАЭ подписали в декабре 2011 года. Сумма сделки составила 2,6 миллиарда долларов. ОАЭ должны получить две батареи нового комплекса. Помимо ОАЭ в ССАГПЗ входят Саудовская Аравия, Кувейт, Катар, Бахрейн и Оман. По данным Lockheed Martin, министерства обороны

этих государств также проявили интерес к системам THAAD.

В июле 2012 года министерство обороны Кувейта разместило в США заказ на поставку 20 зенитных ракетных комплексов Patriot PAC-3, четырех радаров к ним и ракет на общую сумму в 4,2 миллиарда долларов. Саудовская Аравия в 2010 году купила у США вооружения и военной техники на общую сумму в

60 миллиардов долларов. В середине июля текущего года состоялось заседание ССАГПЗ, на котором также присутствовали представители США. На этом заседании госсекретарь США Хилари Клинтон призвала военные ведомства стран совета укреплять протиповітряную оборону для защиты от возможного ракетного удара со стороны Ирана.

РОЗВИДТЕХНОЛОГІЇ

Американские инженеры с Массачусетского технологического университета и южнокорейского Национального университета разработали нового робота, который имитирует движения червя и способен передвигаться сквозь узкие отверстия. Новый робот, получивший название Meshworm, способен пережить взрыв или сильный удар по корпусу и может использоваться в разведке.

США создали робота-червяка

Созданная версия робота базируется на технических разработках, достигнутых инженерами до того, как проектом заинтересовалось DARPA. По данным специалистов, форма червя выбрана не случайно – она позволяет значительно снизить уровень производимого шума. Робот представляет собой трубку из сетки эластичных полимерных нитей с эластичным же наполнителем. Никелевая и титановая проволока обмотана с небольшими отступами между витками вокруг корпуса Meshworm. Обмотка условно разделена на сегменты, которые при подаче электричества способны сокращаться или расширяться, имитируя тем самым движения червя. На

корпусе робота также размещены продольные "искусственные мышцы", отвечающие за направление движения.

Для управления всей системой инженеры разработали алгоритм, благодаря которому напряжение подается на разные сегменты "тела" робота поочередно. Пока исследователям удалось добиться движения Meshworm со скоростью в пять миллиметров в секунду. Главным достоинством представленной конструкции исследователи называют устойчивость к внешним воздействиям – робот полностью сохраняет свою функциональность после удара молотком и потенциально может пережить взрыв.

ЗАКОНОПРОЕКТ

"Нет": иностранной электронике

Депутаты Госдумы РФ предложили законодательно закрепить запрет на использование в российской военной продукции программного обеспечения и электронных компонентов иностранного производства. Такая мера позволит защитить российских военных от шпионских "закладок" и нежелательного отключения электроники потенциальным противником во время международных конфликтов.

По словам инициаторов законопроекта, в настоящее время Россия располагает всеми возможностями полностью отказаться от использования иностранного ПО и электроники в военной технике. В качестве примера вмешательства иностранных государств в работу российской техники они приводят блокирование системы GPS во время военного конфликта с Грузией в 2008 году. Тогда некоторые из российских подразделений столкнулись с трудностями в навигации – аппаратура GPS выдавала неверные данные по расстоянию и высоте.

Эксперты, вместе с тем, говорят о том, что если принять новый законопроект сейчас, он просто не заработает. Российские специалисты способны создать полноценное и надежное программное обеспечение, однако в стране практически полностью отсутствует промышленность, создающая элементную базу и микросхемы в достаточном для армии количестве. При этом создать такое производство оперативно не получится.

Следует отметить, что в российских войсках используется компьютерная техника и программное обеспечение иностранного производства. Перед поставкой в войска все системы проходят обязательную проверку Федеральной службы безопасности России и нескольких ведомств Министерства обороны. При этом в ключевых областях, как, например, стратегическое оружие, применяются компоненты исключительно российского производства.

ПЕРЕОЗБРОЄННЯ

Польша заменит Су-22 ударными беспилотниками

Министерство обороны Польши рассматривает возможность замены устаревших истребителей-бомбардировщиков Су-22 ударными беспилотными летательными аппаратами. Об этом, как сообщает ИТАР-ТАСС, в передаче "Польша и мир" заявил заместитель министра обороны страны Вальдемар Скушпач. По его словам, к 2018 году планируется купить 30 новых БПЛА.

Какие именно беспилотники планируется закупать, он не уточнил, однако они должны обладать большой дальностью действия и "широкими ударными возможностями". При этом в польском министерстве обороны полагают, что использование ударных беспилотников будет более эффективным и дешевым по сравнению с боевыми самолетами. Кроме того, операторов БПЛА

можно подготовить значительно быстрее.

В настоящее время на вооружении ВВС Польши стоят 48 истребителей Су-22 модификации М3К и М4К. Парк таких самолетов планируется сократить до 32 единиц. В октябре 2010 года министерство обороны Польши объявило о намерении модернизировать оставшиеся Су-22 и продлить срок службы.

НА ОЗБРОЄННЯ

Россия вооружится новой крылатой ракетой

ВВС России до конца 2012 года примут на вооружение новую авиационную стратегическую крылатую ракету. Об этом, как сообщает "Интерфакс", заявил заместитель министра обороны России Александр Сухоруков. По его словам, два испытательных пуска новой ракеты уже состоялись и признаны успешными. "В августе мы еще стреляем два раза и принимаем на вооружение", – отметил замминистра.

О какой именно ракете идет речь, он не уточнил. Замминистра обороны также не рассказал о технических характеристиках нового боеприпаса. В настоящее время на вооружении ВВС России стоят две стратегических крылатых ракеты: Х-55 и Х-555. Они входят в состав номенклатуры стратегических бомбардировщиков Ту-95МС и Ту-160. Ранее также заявлялось о планах принятия на вооружение крылатой

ракеты Х-102.

Х-55 и Х-555, отличающиеся между собой дальностью полета и массой боевой части, способны совершать полеты на скорости до 920 километров в час. Х-102 может развивать скорость до 970 километров в час. При этом боеприпасы оснащены системами корректировки траектории по рельефу местности и способны совершать полеты на предельно малых высотах.

ВИЗНАЧНА ДАТА

В Києве отметили 50-летие полета в космос первого космонавта-украинца Павла Поповича

В ознаменование этого события полувековой давности, 15 августа 2012 года в Киеве состоялись торжественные мероприятия, участие в которых приняли дочери космонавта Наталья и Оксана, брат Петр Романович, племянник Павел, внучка Александра, ветераны космодрома Байконур – участники запуска космического корабля “Восток-4”, друзья и соратники П. Поповича.

Ряд мероприятий состоялся в Государственном космическом агентстве Украины. В теплой атмосфере прошла встреча

родственников космонавта с главой космического агентства, Героем Украины Юрием Сергее-

вичем Алексеевым. На встрече присутствовали ветераны космодрома Байконур – участники

50 лет назад, с 12 по 15 августа 1962 года, состоялся первый в истории групповой космический полет с участием двух пилотируемых космических кораблей: “Восток-3” – пилотируемого космонавтом Андрияном Николаевым, и “Восток-4” – под управлением космонавта-украинца Павла Романовича Поповича. Этот полет был уникальным во многих отношениях. Впервые в космосе находились одновременно два космических корабля и между ними была установлена радиосвязь. Это был первый многосуточный полет: до этого Юрий Гагарин совершил 108-минутный виток вокруг Земли, а Герман Титов выполнил односуточный космический полет.

запуска космического корабля “Восток-4”, члены президиума НАН Украины: академики В. Горбулин и Я. Яцкив. Во время встречи состоялось торжественное спецгашение почтовой марки и конверта, выпущенных “Укрпочтой” к космическому юбилею. Право погасить первый конверт с маркой было предоставлено внучке П. Поповича – семилетней Александре.

Завершающим событием стал торжественный вечер в Российском центре науки и культуры, на котором была представлена выставка, посвященная первому космонавту-украинцу и другим космонавтам – выходцам из Украины. Своими воспоминаниями поделились дочери Наталья и Оксана Попович. О совместной работе с депутатом П.Р. Поповичем рассказала бывшая

председатель президиума Верховного Совета УССР В.Шевченко. О подготовке к полету передали разработчик первых магнитофонов для космонавтов Н.Тумаркин и непосредственный участник запуска космического корабля “Восток-4” – ветеран космодрома Байконур Г.Пономарев.

Президент Фонда поддержки авиации и космонавтики, патристического воспитания молодежи и развития спорта имени дважды Героя Советского Союза, космонавта П. Поповича – Оксана Попович – от имени всех родственников выразила большую благодарность организаторам мероприятий за радушный прием в Украине и большое внимание к памяти их отца – выдающегося украинца Павла Романовича Поповича.

ПЛАНИ

Первый пуск новой ракеты “Союз-2.1В” состоится в октябре

Первый пуск новой ракеты-носителя “Союз-2.1В” планируется провести с космодрома Плесецк в октябре, сообщил журналистам представитель Минобороны РФ по Войскам воздушно-космической обороны полковник Алексей Золотухин.

“Сейчас на космодроме продолжается подготовка к пуску новой ракеты-носителя легкого класса. В соответствии с технологическим графиком подготовки специалисты космодрома совместно с представителями ГНПРКЦ “ЦСКБ-Прогресс” провели операции по проверке на герметичность двигательной установки ракеты-носителя”, – сказал Золотухин.

По его словам, сейчас в монтажно-испытательном корпусе проводятся автономные испытания системы внешнетраекторных измерений ракеты. Параллельно на космодроме идет подготовка наземного технического оборудования стартового комплекса ракеты-носителя к проведению “сухого” вывоза, запланированного на 23 августа, передает РИА “Новости”.

Зонд LRO обнаружил атомы гелия в атмосфере Луны

Ученые обнаружили в атмосфере Луны атомы гелия при помощи спектрографа LAMP на борту зонда-картографа LRO, сообщает пресс-служба НАСА.

“Вопрос стоит теперь следующим образом – появился ли этот гелий из недр Луны, в частности, в результате распада радиоактивных изотопов, или из внешнего источника – к примеру, солнечного ветра. Если мы сможем доказать, что в этом виноват солнечный ветер, это поможет нам понять, как происходят аналогичные процессы на других небесных телах без настоящей атмосферы”, – заявил руководитель проекта LAMP Алан Штерн (Alan Stern) из Юго-восточного исследовательского института, слова которого цитирует пресс-служба НАСА.

Штерн и его коллеги изучали атмосферу Луны – крайне разреженный слой газов над поверхностью естественного спутника нашей планеты. Принято считать, что Луна окружена вакуумом, так как эта прослойка по своей плотности не сопоставима с атмосферами настоящих планет. Тем не менее, ученые предпринимают попытки изучить лунную атмосферу, выяснить ее состав и происхождение.

Группа астрофизиков под руководством Штерна приспособила для этих целей спектрограф LAMP на борту зонда LRO,

который используется для картографирования лунной поверхности.

Ученые “просвечивали” атмосферу Луны при помощи спектрографа в ходе 50 витков LRO, пытаясь отделить данные о химическом составе лунной атмосферы от фонового шума. Наблюдения показали, что в атмосфере спутника Земли присутствует гелий. Кроме того, в почве на поверхности Луны исследователи обнаружили атомы аргона – вполне возможно, что атмосфера Луны содержит и этот благородный газ.

Штерн и его коллеги планируют продолжить исследования атмосферы Луны – они попытаются найти в ней атомы аргона и выяснят, как меняется ее плотность при наступлении дня или ночи, передает РИА “Новости”.

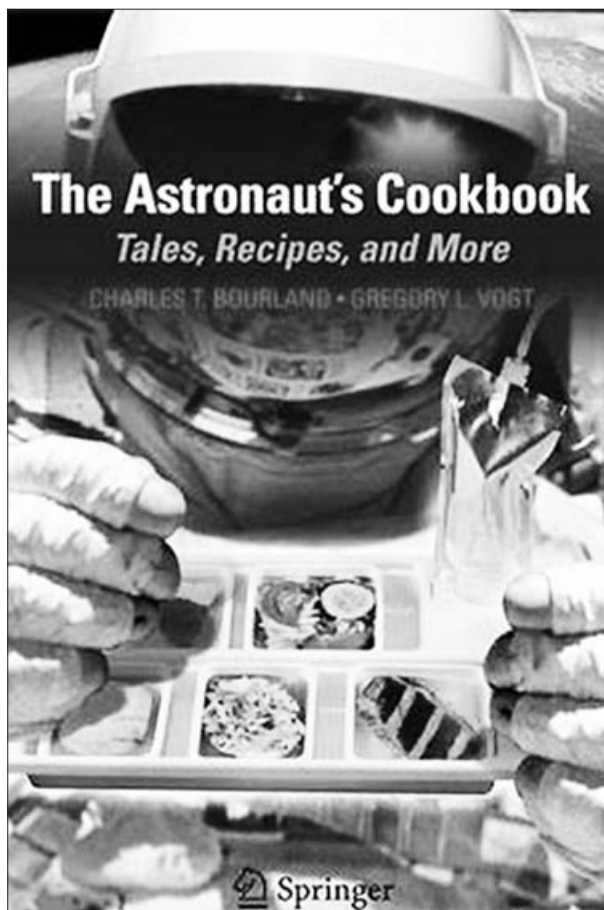
КОСМІЧНА КУХНЯ

НАСА выпустила книгу о пище космонавтов

Национальное управление США по авиации и исследованию космического пространства (НАСА) подготовило специальное электронное издание, посвященное питанию астронавтов в космосе.

Книга рассказывает, какой путь прошла космическая кухня, начиная со специальных тюбиков, в которых содержалась пища. В этом издании читатель найдет большое количество уникальных фотографий, которые никогда прежде не публиковались, сообщает The Huffington Post.

Книга объясняет, почему для приготовления простого бутерброда в космосе нужны три руки. Среди продуктов, которые пользуются у астронавтов наибольшей популярностью, авторы называют креветки, курицу, овощи, пудинг, яблочное пюре, хлеб, фруктовый сок, стейк и ванильное мороженое.

ВИПРОБУВАННЯ

Пентагон: тест-полет сверхзвукового X-51A WaveRider закончился неудачей

Проведенное испытание беспилотного сверхзвукового летательного аппарата ВВС США над Тихим океаном закончилось неудачно, сообщили в Пентагоне.

Аппарат X-51A WaveRider, который может развивать скорость в 6,4 тыс. км/ч, был сброшен с бомбардировщика B-52, после чего он привел в действие свой ускоритель. Тем не менее, спустя считанные секунды случился сбой. В результате X-51A WaveRider упал в Тихий океан.

ВИСНОВКИ

Названа причина неудачной корректировки орбиты МКС

Попытка поднять орбиту Международной космической станции (МКС) закончилась нештатно из-за превышения температуры в одном из двигателей корабля ATV-3. Об этом сообщает информационное агентство РИА “Новости” ссылаясь на сайт Европейского космического агентства.

Грузовой космический корабль ATV-3 “Эдоардо Амальди” 15 августа смог поднять орбиту станции всего на 5,1 вместо запланированных 7,7 километров. Двигатели грузовика отключились раньше положенного времени. Команда на отключение была подана автоматикой, среагировавшей на повышение температуры в одном из двигателей космического “грузовика”.

Повторная попытка скорректировать орбиту МКС запланирована на 22 августа. Корректировка орбиты была необходима для создания оптимальных условий при отправке на Землю корабля “Союз ТМА-04М”, а также приема “Союза ТМА-06М”. Ранее “Эдоардо Амальди” уже провел две корректировки орбиты – 26 мая и 18 июля этого года.

ВВС в обороне Одессы

Особое место в истории обороны Одессы принадлежит 69-му истребительному авиаполку, которым весь период обороны командовал майор Лев Шестаков. История этого полка началась в Запорожье, где в сентябре 1939 года он и был сформирован. В октябре 69-й полк перебрасывают в Одессу, где его включают в состав 21-й смешанной авиационной дивизии. Основным аэродромом полка был "Школьный" в Одессе. Полк располагал также семью площадками на окраинах города и двумя в нижнем течении Днестра. В предвоенное лето все четыре эскадрильи полка дислоцировались на полях аэродромов под Тирасполем, где проводили тренировочные полеты и обучение.

С началом войны полк прикрывает Кишинев и Тирасполь. В первый день дежурное звено под командованием капитана Асташкина открыло боевой счет, сбив три бомбардировщика До-215. В этих боях полк совершил 1057 боевых вылетов и сбил 8 вражеских самолетов, потеряв два истребителя в воздушных боях. Ещё один был уничтожен на аэродроме во время налета вражеской авиации.

С 16 июля полк переходит в распоряжение начальника пункта ПВО Одессы, а с 20 июля, с образованием Приморской армии, переходит в состав её ВВС. Вражеская авиация свой первый налет на Одессу совершила не 22 июня, а лишь на третий день войны. Тогда шесть румынских бомбардировщиков, зайдя со стороны моря, сбросили свои бомбы на авиагородок и ушли безнаказанно.

23 июля во время вражеского налета на порт звено старшего политрука Куницы сбilo два бомбардировщика Хе-111, и лейтенант Топольский сбил два бомбардировщика Ю-88. Два немецких летчика попали в плен. Полк принимал участие в обороне Одессы до последнего дня. В воздушных боях летчиками полка сбито 86 самолетов противника разных типов и 3 планера.

Но не менее важной задачей полка, а возможно и главной, была штурмовка наземных войск румын. На вооружении полка состояли истребители конструктора Н.Поликарпова И-16 различных модификаций, вооруженных двумя или четырьмя скорострельными пулеметами ШКАС калибра 7,62 мм со скорострельностью 1650 выстрелов в минуту, или пулеметами ШВАК калибра 12,7 мм или взамен двух пулеметов автоматические пушки ШВАК калибра 20 мм со скорострельностью 1000 выстрелов в минуту. И-16 мог нести до 200 кг бомб типа ФАБ-50, АО-25, АО-15 и АО-2,5 или реактивные неуправляемые снаряды РС-82.

Своим плотным огнем И-16 мог выкосить целые подразделения атакующих на открытой местности румынских пехотинцев и кавалеристов. Такими штурмовками полк уничтожил несколько тысяч вражеских пехотинцев и кавалеристов, несколько сотен автомашин и повозок и не менее полусотни орудий.

По этой причине половина боевых вылетов полка под Одессой пришлось

на штурмовку (3421 б/вылет) с налетом 2703 часа. При этом полк израсходовал 3415 снарядов РС-82, 321 фугасную бомбу и 4736 осколочных бомб различного калибра.

В период обороны Одессы полк усиливался эскадрильями и звеньями морской авиации, в которые входили истребители И-15 бис, И-16, Як-1 и одноместные штурмовики Ил-2.

В этих боях погибло 29 летчиков и два техника 69-го авиаполка, а также 18 морских летчиков, действовавших в его составе.

Многие летчики полка за оборону Одессы были награждены орденами и медалями, а 12 лучших из них удостоены звания Героя Советского Союза. Летчики капитан Михаил Асташкин, старший политрук Семен Куница, старший лейтенант Алексей Маланов, лейтенант Виталий Топольский, лейтенант Михаил Шилев удостоены этого звания посмертно. Все они погибли в Беляевском районе.

Позже еще один летчик полка, участник обороны Одессы, Михаил Твеленев стал Героем Советского Союза, а Алексей Алелюхин удостоен этого звания дважды.

За героизм своих летчиков при обороне города полк награжден орденом Красного Знамени и удостоен почетного наименования "Одесский". В последующих боях полк заслужит гвардейское звание и станет "9-м гвардейским".

К 25-летию обороны Одессы усилиями ветеранов полка и директора школы №20 Марины Пискуновой, жены военкома эскадрильи Николая Пискунова, погибшего под Одессой, в школе был открыт музей 69-го авиаполка. Экспозиции, посвященные летчикам, имеются также в музеях одесских школ №14 и №67. Именами героев-летчиков в Одессе названы улицы. Имена погибших летчиков полка Героев Советского Союза увековечены на мемориальных плитах на Аллее Славы в парке им.Шевченко.

Но наш долг перед летчиками остал-

Военно-воздушные силы Одесского оборонительного района вначале состояли из 69-го истребительного полка РККА, 8-й Одесской военной авиационной школы летчиков им. П. Осипенко и отдельных эскадрильи Одесской военно-морской базы (70-я, 78-я бомбардировочные и 82-я морских гидросамолетов-разведчиков). В ходе обороны Одессы 69-й истребительный авиаполк усиливался истребительными и штурмовыми эскадрильями и звеньями Черноморского флота. Кроме того, бомбардировочная авиация ЧФ, базировавшаяся на Крымских аэродромах, регулярно осуществляла боевые вылеты на позиции противника по заявкам командования Одесского оборонительного района.

Места падения советских самолетов, ставшие для большинства погибших летчиков местом их погребения, забылись. В послевоенные годы даже попыток их найти не предпринималось. Таких могил к моменту развала СССР было известно всего три. В начале 2000-х годов авторам статьи при участии школьников села Выгода удалось установить место перезахоронения Героя Советского Союза Михаила Шилова. На мемориале села было имя лейтенанта Шилова, но с ошибкой, как погибшего в 1944 году.

Предпринимались также неоднократные попытки установить место погребения Семена Куницы, который смог выпрыгнуть из подбитого истребителя и приземлился на парашюте в расположении чапаевцев, но из-за ран скончался и был торжественно похоронен в Дальнике на кладбище 25-й дивизии.

При подготовке Военно-историческим Центром "Память и слава" справочника "Военный некрополь Великой Отечественной войны. Беляевский район", при сверке сведений с мемориальных досок на памятниках братских могил с Книгами Памяти и электронной базой ОБД "Мемориал", удалось выявить имена еще двух летчиков, перезахороненных в послевоенные годы в братской могиле села Выгода. Ими оказались Герой Советского Союза старший лейтенант Алексей Маланов (на м/доске с ошибкой Маланов и как погибший в 1944 году) и старший политрук Николай Пискунов (на м/доске капитан и записан тоже как погибший в 1944 году).

Надеемся, что откликнутся земляки, располагающие сведениями о местах падения самолетов и захоронений летчиков под Одессой. Просим обращаться в редакцию или в ВИЦ "Память и слава". Наш контактный телефон: 097-522-74-74.

Алла и Леонид Суховой. Михаил Котелевский. ВИЦ "Память и слава".

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

20 серпня – 2 вересня

20 серпня 1897 р. народився маршал авіації С.А.Красовський.

20 серпня 1960 р. створена 43-я Ракетна армія РВСП, штаб в м. Вінниця.

21 серпня 1912 р. народився конструктор авіаційних гармат А.Е.Нудельман.

21 серпня 1957 р. здійснено перший пуск МБР Р-7 конструкції С.П.Корольова з ЖРД РД-107 і

РД-108 конструкції В.П.Глушко.

21 серпня 1962 р. народився командувача Військово-Морських Сил ЗС України віце-адмірал Ю.І.Іл'їн.

22 серпня 1972 р. вперше здійснив свій політ літак "Т-4". Він був розроблений ДКБ "Сухого".

22 серпня 1977 р. успішно приземлився спускний апарат штучного супутника "Космос-939".

23 серпня 1887 р. народився вчений, винахідник в галузі теорії міжпланетних польотів, реактивних двигунів та літальних апаратів, розробник ракетних двигунів ОР-1 та ОР-2, Ф.А.Цандер.

23 серпня 1948 р. народився Міністр оборони України (2007-2009) Ю.І.Єхануров.

24 серпня 1917 р. відбувся перший в історії авіації політ морського торпедоносця "ГАНС". Його сконструювали Д.П. Григорович та Н.Н. Шишмарьов.

24 серпня 1960 р. народився космонавт-дослідник, австрієць за походженням, Франц Фібек, який здійснив політ на космічному кораблі "Союз ТМ-13" в 1991 р.

24 серпня 1997 р., у День незалежності України, відбулося масштабне авіашоу і перший повітряний парад підрозділів ВПС ЗС України (аеродром "Чайка", Київ).

24 серпня 1999 р. у Києві на честь 8-ї річниці незалежності України відбувся перший авіаційний парад.

25 серпня 1908 р. народився засновник систем керування ракетного озброєння в СРСР академік О.А.Расплетін.

25 серпня 1933 р. на базі авіаційного факультету Київського машинобудівного інституту створено авіаційний інститут. День створення Національного авіаційного університету.

25 серпня 2001 р. у столиці ВПС ЗС України м. Вінниця, на території Головного командування ВПС ЗС України, під час святкування Дня авіації відкрито експозицію бойової авіаційної техніки (створення музею ВПС).

26 серпня 1946 р. організовано відділ №3 НДІ-88, зараз – РКК "Енергія" ім. С.П.Корольова (Росія).

26 серпня 1946 р. народився командир Стрийського зенітно-ракетного Тербовлянського орденна О.Невського полку С.М.Бутримович.

26 серпня 2001 р. (24-27.08.) делегація ВПС ЗС України на чолі з заступником Командувача ВПС з БП генерал-лейтенантом О.О.Волошенком взяла участь у міжнародному авіашоу "ROLAS-2001" у Румунії.

28 серпня 1954 р. здійснив перший політ перехоплювач МіГ-19П (СМ-7), В. Нефьодов.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

20 серпня – 2 вересня

28 серпня 1982 р. здійснив перший зліт літак Т-10-3 (третій дослідний екземпляр винищувача Су-27) з трампліна Т-1 комплексу наземного відпрацювання зльоту та посадки літаків на палубу корабля, М. Садовников.

29 серпня 1939 р. народився президент науково-виробничої корпорації "ФЕД", Герой України О. А. Жданов.

29 серпня 1998 р. у м. Вінниця (в день святкування Дня авіації) було відкрито пам'ятник-меморіал (літак МіГ-21) на честь створення ВПС України.

29 серпня 1969 р. народився начальник управління захисту інформації та криптології – заступник начальника штабу Командування ПС ЗС України В. І. Вікарчук.

30 серпня 1945 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР Ю. В. Жучков.

30 серпня 1946 р. народився військовий льотчик, начальник ЛВС ДКБ О. К. Антонова (1995-1998) Ю. Д. Руденко.

30 серпня 1976 р. народився штурман-випробувач АНТК ім. О. К. Антонова О. В. Малярець.

30 серпня 1977 р. запущено геофізичну ракету для проведення дослідження короткохвильового випромінювання сонячної корони, метеоритних частинок, "Вертикаль-5".

30 серпня 1986 р. на чемпіонаті світу з вищого пілотажу збірна команда СРСР, виступаючи на літаках Су-26М, зайняла перше місце, вигравши Кубок світу.

31 серпня 1947 р. здійснив перший політ прототип багатопільового літака Ан-2, П. М. Володін.

31 серпня 1965 р. народився директор Департаменту міжнародного оборонного співробітництва Міністерства оборони України В. В. Смирнов.

31 серпня 1977 р. здійснив перший політ реактивний транспортний літак КЗП Ан-72 із ТРДД Д-36, екіпаж В. І. Терського.

31 серпня 1992 р. створено медичну службу ВПС України (з 01.12.2004 р. – медична служба ПС ЗС України).

31 серпня 1995 р. на космодромі Плесецьк здійснено запуск РН "Циклон-3", яка вивела на орбіту перший супутник незалежної України "Січ-1".

1 вересня 1938 р. засновано ДП МОУ "Чугувський авіаційний ремонтний завод".

1 вересня 1922 р. народився генерал-лейтенант, Герой Радянського Союзу та Соціалістичної Праці, начальник головного 50-го ЦНІІ КС Міністерства оборони Радянського Союзу, І. В. Мещеряков.

1 вересня 1939 р. Німеччина напала на Польщу. Початок Другої світової війни.

1 вересня 1939 р. в СРСР почалися полігонні випробування ракетної системи залпового вогню МУ-2 (БМ-13-16 "Катюша") з реактивними снарядами РС-132.

1 вересня 1982 р. відбулась перша в історії авіації навколосвітня подорож на гелікоптері. Це був вертоліт Bell 206L "Longranger", його пілотували американці Росс Перо та Джей Кобурн.

2 вересня 1908 р. народився конструктор ракетних двигунів і РКТ, двічі Герой Соціалістичної Праці В. П. Глушко.

2 вересня 1922 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР, перший льотчик-випробувач ДКБ О. К. Антонова в м. Києві В. А. Калінін.

2 вересня 1945 р. народився заступник Міністра оборони України по кадрах – начальник управління кадрів Міністерства оборони України (1992-1993) О. С. Ігнатенко.

2 вересня 1951 р. створено Державну льотну академію України в Кіровограді.

2 вересня 2001 р. в Одесі відкрили пам'ятник відомому льотчику С. І. Уточкіну.

Продовження.
Початок у № 27-32.

Так, 29 мая 1988 года в н.п. Дила бандформированием во главе с муллою Зальмаем был захвачен бронетранспортер с советскими офицерами – советниками и рядовыми военнослужащими. На просьбы советника командира 12-й пехотной дивизии РА полковника В.Сергеева организовать поиск пропавшего бронетранспортера командир афганской дивизии ответил отказом. Советских военнослужащих зверски убили, их изуродованные и обожженные трупы были выставлены напоказ в центре Дилы. На заседаниях Ставки ВГК РА ни в одном докладе афганских министров ничего не было сказано о гибели советников... В ответ на это изуверское убийство советская авиация из Баграма нанесла мощный удар возмездия и практически стёрла Дилу с лица Земли.

6 июня 1988 года Наджабулла в Москве на встрече с М. Горбачевым получил согласие на участие советских войск в операциях для усиления морального духа афганских солдат, а также на применение новых видов оружия против "непримиримых" отрядов оппозиции. 15 июня на заседании Ставки ВГК Наджабулла, сославшись на согласие Горбачева, потребовал увеличения количества ударов советской стратегической авиации, проведения боевых действий с участием советских войск и применения новейших видов современного оружия против отрядов моджахедов, чтобы демонстрировать народу силу режима и вынудить оппозицию на перемирие.

В ответ на это активизировались обстрелы Кабула с использованием пусковых установок для запуска реактивных снарядов увеличенной дальности.

Афганские руководители предпринимали различные меры, иногда провокационного характера, для того, чтобы как-то задержать советские войска в Афганистане позже установленного Женевскими соглашениями срока. Одним из таких их шагов была задержка смены советских воинских частей афганскими. Так, 7-я пехотная дивизия и 6-я пограничная бригада, предназначенные для смены 70-й отдельной мотострелковой бригады, дислоцированной в Кандагаре, начали выдвигаться из Мукура через Калат в Кандагар за полтора месяца до начала вывода бригады. Афганское руководство, стремясь оттянуть вывод советских войск из Кандагара, разыграло настоящее шоу. Все делалось для того, чтобы сорвать приход 7-й пехотной дивизии и смену советской 70-й отдельной мотострелковой бригады. Сначала афганцы попытались привлечь для перевозки материальных ценностей 7-й пд автотранспорт 40-й армии, потом сорвали доставку горючего в Кандагар, а потом в Шахджо произошел взрыв склада с боеприпасами 7-й пд. Президент Наджабулла заявил советскому командованию, что дивизия осталась без боеприпасов и поэтому в Кандагар идти не может. Он попросил провести автомобильные колонны с боеприпасами для 7-й пд из Турагунди (перевалочный пункт вблизи советско-афганской границы в районе г. Кушка; авт.) в Кандагар (расстояние около 800 км! авт.).

В период 22-30 июля 1988 года была проведена войсковая операция по доставке боеприпасов и горючего из Турагунди в Кандагар. Советским автотранспортом было доставлено 546 тонн боеприпасов и 576 тонн горючего, а афганским – 605 тонн боеприпасов и 965 тонн горючего. Практически были созданы необходимые запасы материальных средств для афганских войск, прибывающих в Кандагар на смену 70-й отдельной мотострелковой бригады. Но афганцы опять выжидали, ссылаясь на новые надуманные трудности и проблемы. 7-я пехотная дивизия, дойдя 22 июля до Калата, остановилась...

Президент Наджабулла обратился к генералу армии В. Варенникову и настаивал, чтобы советские войска оставили часть ОКСВ в Кандагаре. 25 июля на заседании Ставки ВГК главный военный советник в Афганистане генерал-полковник М. Соцков выступил с докладом о ходе выдвигания 7-й пд в Кандагар. Было заявлено, что 70-я бригада уйдет из Кандагара в установленные сроки вне зависимости от того, придет или не придет туда 7-я дивизия ВС РА. Руководитель Оперативной группы МО СССР в Афганистане генерал армии В. Варенников в

Афганистан.

Антология вывода войск

конце концов добился того, что 70-я отдельная мотострелковая бригада (командир бригады – полковник Н. Гришин) покинула Кандагар в установленные графиком сроки (с 31 июля по 3 августа 1988 года) и без потерь была выведена на территорию Советского Союза.

Аналогичная задержка произошла также с частями 5-й гвардейской мотострелковой дивизии. Вместо 371-го мсп, 24 тп и других частей дислоцированных в Шинданде, и 101-го мсп (Герат) были выведены по просьбе Наджабуллы войска из Кундуза.

5-6 августа сразу же после вывода 201-й мотострелковой дивизии из Кундуза резко обострилась обстановка на севере Афганистана. Оппозиция сосредоточилась в районе Кундуза вооруженные отряды численностью около 1000 человек. Вечером 7 августа, как только командир 201-й мсп полковник В. Рузляев закончил вывод своей дивизии, в Кундуз вошли до 100 мятежников, которые подготовили условия, чтобы с утра следующего дня подошли еще 500 – 600 человек. На сторону мятежников перешли и работали по их указанию мэр города и ряд других должностных лиц. Личный состав правительственных сил уклонился от сопротивления оппозиции. Подразделения МВД и МГБ разбежались, бросив оружие и технику. Некоторые перешли на сторону мятежников. При этом соотношение сил было четыре к одному в пользу госвласти – 4,5 тыс. человек против 1,1 тыс. мятежников. Не встречая сопротивления, 10 августа в 16.00 в Кундуз вошли главные силы мятежников. Подразделения и части гарнизона, оставив без боя город, отошли в район аэродрома.

Сразу же после захвата Кундуза Наджабулла обратился к советскому военному командованию с просьбой оказать помощь в освобождении города.

Руководитель ОГ МО СССР в РА генерал В. Варенников, которому была выказана эта просьба, вынужден был принять энергичные меры по освобождению города. Он вылетел в район Кундуза и организовал подготовку к боевым действиям. Были приняты срочные меры по переброске дополнительных сил ВС РА, нанесению авиационных ударов по скоплениям мятежников в прилегающих к Кундузу районах, некоторые советские подразделения были возвращены в провинциальный центр... Правительственные войска при поддержке советских воинских частей овладели городом. Кундуз представлял собой жалкое зрелище, он был разрушен и разграблен. Таким город сделали мятежники за несколько суток...

Как показал ход дальнейших событий, именно недооценка противника и благодушие, проявленное на всех уровнях, предательство и низкий моральный дух правительственных сил привели к тому,

что Кундуз, Талукан и Ханабад были сдавлены мятежникам без боя.

Нападение мятежников на Кундуз и Талукан явилось полной неожиданностью для афганского руководства. В борьбе за власть в Афганистане включились лидеры так называемого "второго эшелона" руководства вооруженной оппозиции. 14 августа мятежники заняли Шакардари, где размещался 1-й дивизион 99-й зрбр (комплексы С-75), захватили 6 пусковых установок, радиолокационную станцию, 3 орудия, 2 миномета, 11 крупнокалиберных пулеметов и большое количество боеприпасов. Уезд, непосредственно примыкавший к Кабулу, стал контролироваться оппозицией. Наджабулла приказал смешать в Шакардаре все с землей, оказывая постоянное давление на советских представителей: "... Я обращаюсь к Горбачеву, что мои указания не выполняются..."

Тем временем моджахеды захватили приграничный с Пакистаном населенный пункт Спинбальдак и начали продвижение к Кандагару. Ударами авиации 40-й армии и силами 2-го афганского корпуса моджахеды были остановлены в 15 км на высотах хребта Торкатоль.

С началом вывода ОКСВ вооруженная оппозиция предприняла целый ряд акций с целью захвата власти в провинциях Кунар, Нангархар, Пактия, Пактика, Логар, Вардак и Кандагар. В последующем она перенесла свои усилия и на другие районы страны, при этом каждый раз меняя тактику.

На первом этапе советские войска были выведены из 12 провинций. В СССР возвратилось 50,2 тыс. человек (50 % всего количества), как это и предусматривалось Женевскими договоренностями, из Джелалабада, Газни, Гардеза, Файзабада, Кундуза, Лашкаргаха и Кандагара. После 15 августа советские войска остались только в 6 провинциях Афганистана (Кабул, Герат, Парван, Саманган, Балх, Баглан), имея в своем составе 50,1 тыс. человек (при этом ВС 40-й армии было оставлено 55%, из них фронтовой авиации – 90%, армейской 35%). Они сосредоточили основные усилия на оказании помощи ВС РА в удержании важнейших административных центров, авиационных баз и коммуникаций, поддержке афганской армии в борьбе с непримиримой оппозицией в различных районах Афганистана. Советский Союз и Афганистан полностью и точно выполнили взятые в Женеве обязательства. Об этом свидетельствовали представители контрольных органов ООН.

Далі буде.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелева.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

Кабмін розширив перелік ліків, ціни на які регулює держава

Уряд розширив на 55 позицій перелік ліків, на які встановлюватиметься державне регулювання цін.

Як повідомили УНІАН у Департаменті інформації та масових комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів України, відповідне рішення прийнято КМУ 13 серпня 2012 року.

За даними Міністерства охорони здоров'я, загалом список так званих соціально орієнтованих ліків тепер складається з 270 позицій.

Граничні постачальницько-збутові надбавки на таку продукцію встановлюються не вище ніж 12% оптово-відпускної ціни та роздрібні – не вище 25% від закупівельної ціни.

Для аптечних закладів визначається обов'язковий мінімальний асортимент соціально орієнтованих ліків, який визначається МОЗ.

В Україні запроваджено проект щодо зміцнення служби крові

В Україні, як повідомляє прес-служба Міністерства охорони здоров'я, розпочато реалізацію проекту "Підтримка МОЗ моніторингу й оцінки, епідеміологічного нагляду, безпеки донорської крові та лабораторної мережі в Україні в рамках Президентського плану невідкладних заходів з протидії СНІДу (PEPFAR)".

У МОЗ наголосили, що реалізація цієї ініціативи стала можливою в результаті переговорів між Україною та представництвом Центру контролю за інфекційними хворобами США (центр CDC). Рішення про виділення гранту було прийнято в центрі CDC у 2010 році в рамках Угоди між урядами Україною та США "Рамкове партнерство з протидії ВІЛ/СНІДу на період до 2015 року включно".

Рідке золото, або їжа богів

Саме так у Стародавній Греції говорили про мед, вважаючи, що ним у поєднанні з молоком харчуються мешканці Олімпу.

Дійсно, мед – чудове джерело енергії і сприяє відновленню ослабленого організму; він корисний для горла, шлунку і нирок; володіє жарознижувачими властивостями; може використовуватися як антибактеріальний і антисептичний засіб; надає зміцнюючої і заспокійливої дії на нервову систему. Окрім того, поживний, загоюючий, заспокійливий, він відмінно підходить для догляду за шкірою в осінньо-зимовий період.

Унікальні якості меду обумовлені його складом: вітаміни Е, С, В1, В2, В6, РР, провітамін А, біотин, нікотинова кислота, органічні та амінокислоти, фруктоза, глюкоза і близько 40 мікроелементів (у їх числі – кальцій, фосфор, магній, залізо, йод).

Встановлено, що бджола генетично близька до людини, а мед по своєму мінеральному складу схожий зі складом людської крові.

Цей вплив особливо помітно при догляді за шкірою. Суху шкіру мед добре зволожує і тонізує завдяки високому вмісту цукру (близько 80%). Жирну, з широкими порами – глибоко очищає, оскільки має антибактеріальний ефект. Єдина умова – мед, вживаний в косметичних цілях, не повинен нагріватися вище природної температури – 35°C.

Як косметичний компонент мед привабливий, насамперед, своїм природним походженням і універсальністю застосування: більшість медових косметичних засобів підходять для будь-яких ділянок обличчя і тіла й для всіх типів шкіри, включаючи чутливу.

У медицині мед застосовується при масажах, особливо на спині і грудях, де проявляє свої антисептичні та протизапальні властивості. Це – і спеціальні прикладні маси на суглоби, адже мед здатний утримувати в організмі кальцій. Зокрема, відомий такий рецепт з рівних пропорцій меду і м'якоти алое, з житнім борошном, доданої в кількості для отримання густої маси, потрібно прикладати коржик до хворих суглобів. Змішувачи в рівних пропорціях мед, лимон і часник, отримують засіб, необхідний особливо під час масових епідемії застудних захворювань. На основі меду готують спеціальну вітамінну масу з сухофруктами і горіхами для боротьби з хронічною втомою і весняним авітамінозом.

Корисні якості меду залежать не тільки від виду рослин, з яких бджоли збирали нектар, але і від екологічної обстановки тієї місцевості, де розташовується пасіка. Вулики повинні перебувати в зоні, багатій медоносними рослинами, які не обробляють пестицидами (бджоли збирають нектар в радіусі приблизно 800 метрів навколо вулика). Тільки тоді мед повною мірою розкриє свої цілющі властивості.

На скільки корисний та якісний придбаний вами мед, можна визначити за його кольором: чим більше корисних речовин, тим мед темніший. Наприклад, акацієвий мед дуже світлий, ніжний, тоді як у гречаного колір темний, насичений.

При купівлі меду, аби не потрапити на підробку, звертайте увагу на такі ознаки. По-перше, на консистенцію продукту. Якщо мед кристалізується, то це свідчить про його натуральність – він мутніє, світлішає і стає густим. Відбувається це в різні терміни, все залежить від сорту меду і умов зберігання. Якщо мед не кристалізується до осені – це підробка. Тільки акацієвий мед кристалізується повільно (за що особливо цінується) – він може залишатися рідким цілий рік. Справжній мед практично не псується, тобто термін його зберігання необмежений. Якщо ж в продукт підмішати цукор, то він не зможе довго зберігатися і почне закисати.

Якісний мед не повинен пінитися, це свідчить про його незрілість, наявність процесів бродіння, погіршення смакових, поживних і лікувальних властивостей.

Дуже часто недобросовісні бджолярі згодують бджолам цукровий сироп. Комахи його ферментують і випарюють, як і квітковий нектар, але цілющих властивостей в такому меді немає.

Взагалі мед кришталево чистим не буває, в ньому завжди присутні зерна пилку, частинки воску. В банці не повинно бути розшарування.

Найбезпечніше купувати мед у знайомого пасічника прямо з пасіки. Якщо ж ви вибираєте цілющі ласощі на ринку, віддавайте перевагу тим продавцям, у яких є сертифікат на продаж продукту.

Фасований мед, який продається в магазинах, – прозорий, рідкий і... мертвий. Для додання продукту товарного вигляду його при високих температурах підігривають і наливають у тару. Після термічної обробки мед втрачає всі корисні речовини, залишається тільки глюкоза.

З цієї ж причини мед не можна змішувати з гарячим чаєм, оскільки при температурі вище 37 градусів він стає просто "солодким". Кип'ячений мед дуже прозорий, з яскравим бурштиновим блиском.

Мед може зберігатися кілька років. Головне – тримати його при кімнатній температурі, не ставити в холодильник. А до зими справжній мед обов'язково перетворюється в густу масу, потім кристалізується. Рідкий мед взимку – це продукт або отриманий в результаті годування бджіл цукром, або розтоплений.

Літр зрілого меду має важити не менше 1,4 кг.

Натуральний мед "намотується" на ложку, в баночку лягає гіркою. Якщо цього не відбувається, то, ймовірно, мед незрілий.

Якісний мед повністю розчиняється у воді. Поява осаду на дні свідчить про наявність домішок. Крапніть у водний розчин меду краплю йоду, якщо посиніло – в продукт підмішали борошно або крохмаль.

Крапніть на мед оцтом, який зашипить – у ньому є крейда, яку додають для густоти.

Найкращий мед – стільниковий. Його не можна підробити, адже кожна комірка в стільнику "запечатана" воском.

Скільки води необхідно випивати за день

Коли температура на вулиці дуже висока, що може бути приємніше, ніж втамувати спрагу кількома ковтками живильної вологи?

Аби літом організм почувався комфортно, необхідно постійно поповнювати нестачу рідини. Мінімум для підтримання нормального водного балансу складає 1,5 літра при середній температурі повітря 21 градус, 1,9 літра – при 26 градусах і 3 літри – 32 градуси. Хибною є думка про те, що, як повідомляє УНІАН-Здоров'я, люди з підвищеним артеріальним тиском повинні обмежувати вживання рідини. Це не так! Якщо немає набряків і ви не страждаєте від серцевої недостатності, пити в спеку треба більше.

Але необхідно враховувати, що у ці літри входять також вода, соки, супи, "прихована" рідина, яка міститься в фруктах та овочах. До того ж, вода надходить в наш організм не тільки ззовні, але й утворюється при перетравленні їжі.

Влітку людина більше пітніє, втрачає рідину, отже, кількість крові, що циркулює в судинах, зменшується, особливо в літніх людей. Через скорочення обсягу вона густішає, виникають додаткові умови для тромбоемболії. А це – найбільш часта причина ускладнень під час спеки – інсульту чи інфаркту.

Не забувайте, якщо ви наважилися випити у жаркий день алко-

голь, після бокалу вина чи коктейлю повинен обов'язково бути стакан води. А ось холодне пиво, яке так любляють влітку чоловіки, провокує посилену роботу видільної системи та додаткові втрати рідини із сечею. Цей напій лише створює ілюзію задоволення спраги, а не насичує організм тією кількістю води, яка йому так необхідна.

Скільки ж необхідно конкретній людині випивати води? Всесвітня організація охорони здоров'я рекомендує розраховувати потребу в воді, виходячи з маси тіла. Так, дорослій здоровій людині в добу необхідно 30 мл рідини на кожний кілограм ваги. Для людей із зниженою масою тіла існує друга формула – 100 мл на кг для перших 10 кг ваги, 50 мл для наступних 10 кг і 15 мл на кг – для решти ваги.

У спеку можна вживати не лише чисту та прохолодну воду, але й трав'яні та зелені чай, компоти без цукру. Окрім того, влітку людина із потом втрачає багато солей, тому погіршується її самопочуття. Ось чому спеціалісти рекомендують пити солонувату мінералку.

Як розібратися, чи потребує ваш організм вологи чи ні? Необхідно звернути увагу на свій стан. Якщо виникло відчуття сухості слизових оболонок, з'явилась раптова втома, відчутно приплив крові до обличчя, ви стали дратівливими, знизилась увага? Все це ознаки виникнення захисної реакції організму на нестачу води.

У спеку, особливо при надлишковому виділенні рідини через шкіру, знижується необхідний вміст калію та магнію в крові, а це призводить до порушення ритму серця. Зазвичай таке відбувається із людьми, схильними до порушень водно-електролітного балансу. У літніх людей рівень калію, який дуже важливий для підтримання ритму серця, теж нерідко знижений. Навіть у молоді, в якій за звичайної погоди вміст калію і магнію нормальне, у спеку він може різко знизитися, що може призвести до серйозних наслідків.

Дієтологи з'ясували, що недостатне надходження води в організм може викликати головний біль, втому, порушення пам'яті, зниження інтелектуальної активності.

При цьому, спеціалісти підкреслюють, що не кожен напій здатний добре задовольняти спрагу. Так, у спеку краще взагалі забути про холодні напої, оскільки спрага вони не втамовують. А лише підсилюють.

Вчені також з'ясували, що вода не лише задовольняє спрагу, а й попереджає важкі захворювання. Зокрема, у тих, хто п'є 1,5-2 л води в день, на 45 процентів нижчий ризик захворіти на рак стравоходу та на 50 процентів – рак сечового міхура. Крім того, було доведено, що зменшується і ризик виникнення онкологічних захворювань молочної залози.

Кому не можна їсти дині

Відкрився динний сезон. Жовтими запахами динями прилавки просто завалені. Але разом з тим почастішали і випадки харчових отруєнь. І зовсім не тому, що з динями щось не так. Річ у тому, що багато хто просто не вміє правильно їсти диню.

Через те, що в дині маса клітковини, вона вважається важким продуктом, і вживати її потрібно між основними прийомами їжі (за 2 години або через 2 години після їжі), інакше буде відчуття важкості в шлунку. Якщо змішати диню з алкоголем, ви гарантовано одержите тривале послаблення. З цієї ж причини її не можна запивати холодною водою і особливо кислим молоком, кефіром і йогуртом.

Диня протипоказана годуючим матерям (може викликати у малюка важкі розлади травлення), при цукровому діабеті, виразковій хворобі шлунку і 12-палої кишки. Ну і, звичайно ж, не варто ускладнювати динною ситуацію при кишкових розладах.

Жителі України все більше часу проводять в інтернеті

Mail.Ru Group дослідила статистику розподілу часу, який жителі України проводять в інтернеті. Так, за даними TNS, у другій половині 2008 року український користувач інтернету в середньому проводив у мережі близько 8 год на місяць, а до 2012 року цей показник збільшився більш ніж в 3 рази і склав близько 27 годин.

Для порівняння з іншими медіа, житель України в середньому витрачає близько 12 год в місяць на друковані ЗМІ та близько 22 годин на радіо, причому ці показники знижуються протягом останніх років. Телебачення, як і раніше, залишається лідером за кількістю часу: в середньому жителі України дивляться телевизор близько 71 години в місяць.

Щомісячна аудиторія сервісів Mail.Ru Group в Україні – близько 9,5 млн. відвідувачів (за даними Gemius за червень 2012 року). Фахівці Mail.Ru Group вивчили, як ці користувачі воліють розподіляти свій час он-лайн, і склали інтернет-карту України. Представники даної аудиторії в середньому витрачають близько 4 год на місяць на порталі Mail.Ru, при цьому найбільш активні користувачі проживають в Криму (для них середній час майже на 2 год вищий ніж в цілому по Україні). Близько двох годин на мі-

сяць йде у користувачів на перевірку і відправку електронної пошти з сервісу Mail.Ru. Ще трохи менше години займає читання Новин Mail.Ru.

Проте більше всього часу жителі України приділяють соціальним мережам. Так, наприклад, в середньому користувачі соціальної мережі Однокласники проводять в ній близько 11 год на місяць. Найбільш високі показники спостерігаються в Чернівецькій (понад 15,5 годин на місяць) та Луганській областях (більше 14 годин на місяць). Для порівняння, за даними comScore за травень 2012 року, в трьох лідируючих країнах за тривалістю перебування в соціальних мережах показники наступні. Російські користувачі витрачають в середньому в соціальних мережах близько 11,3 годин на місяць, жителі Аргентини – 10,8 годин, а жителі Туреччини – 9,4 годин.

Pandigital Novel 7: планшет за \$ 53

Як і передбачалося, 2012 рік став роком бюджетних планшетних комп'ютерів. Одним з найбільш яскравих тому підтверджень є представлений нещодавно Google Nexus 7 і Apple iPad mini, який лише готується до анонсу (його офіційна назва поки не відома). Вся принадність у тому, що менш імениті виробники можуть дозволити собі знижувати ціни практично до абсурдних показників.

Спочатку планшетний комп'ютер Pandigital Novel 7 коштував 200 доларів і був свого роду недорогою альтернативою iPad. Пристрій позиціонувався як мультимедійна електронна книга, не володів функціоналом планшета від Apple та й виглядав набагато скромніше. В ролі операційної системи виступала Android, але все це компенсувалося помітною різницею в ціні.

За минулі два роки не змінилося практично нічого.

Планшетний комп'ютер працює під управлінням неабияк застарілої Google Android 2.2, має в своєму розпорядженні два гігабайти вбудованої пам'яті, підтримує карти формату microSD і виходить в Інтернет через Wi-Fi, хоча є можливість і підключення зовнішнього 3G-модема. Як приємне доповнення є навіть інтерфейс HDMI. Той факт, що нових функцій у Pandigital Novel 7 за цей час не додалося, дозволило виробникові знизити вартість до \$ 53,60, з цим цінником планшет продається в інтернет-магазині Amazon.

Nokia закриє свій останній завод у Фінляндії у вересні

Як повідомляє ресурс YLE.fi, на єдиному з решти у Фінляндії заводів з виробництва мобільних телефонів компанії Nokia був виготовлений останній апарат (модель не вказана). Також фінський гігант підтвердив плани щодо закриття заводу в Сало у зв'язку з реалізацією оголошеної в червні програми реструктуризації, яка передбачає скорочення до кінця 2013 року десяти тисяч робочих місць, включаючи 3700 у Фінляндії. Nokia також повідомила про намір закрити науково-технічні центри в Ульмі (Німеччина) і Бернабе (Канада).

Завод в Сало буде закрито в вересні, в результаті чого буде звільнено 780 працівників. Не можна не погодитися з ресурсом Neowin, який стверджує, що навіть якщо Nokia вдасться втриматися на плаву завдяки випуску смартфонів на базі Windows Phone 8, надії на повернення виробництва мобільних телефонів до Фінляндії практично не залишається. Заводи в Китаї та інших країнах азійського регіону виробляють мобільні пристрої швидше і з меншими витратами, ніж їхні конкуренти в Європі і США

12-річчя "Української мережі обміну трафіком" (UA-IX): погляд в майбутнє

10 серпня 2000 було прийнято історичне для розвитку українського сегмента інтернет-рішення – створити "Українську мережу обміну інтернет-трафіком" (UA-IX). Її ініціаторами і першими учасниками виступили 8 компаній: "Голден Телеком", "Глобал Юкрейн", "Українські Сателітарні Системи", "Технологічні Системи", "Адамант", "Ай Пі Телеком", "ВАН" ("Релком-Україна") і "Укрнет".

Представники інтернет-бізнесу об'єдналися навколо спільної ідеї – організувати ефективний обмін трафіком між провайдерів по найкоротших маршрутах (без виходу в закордонні мережі) і забезпечити максимальну зв'язність мереж українських провайдерів. Так, на зорі зародження інтернету в Україні спільними зусиллями було створено громадський незалежний ресурс, який відображає спільні інтереси всіх його учасників. Створення UA-IX стало першим проектом, що згуртував цілу плеяду інтернетників в потужне професійне об'єднання – Інтернет Асоціацію України (ІНАУ).

Цього року на XV З'їзд ІНАУ був прийнятий важливий для подальшого розвитку UA-IX документ, в якому визначені Місія, бачення та стратегії розвитку ДП на 5 років. В результаті поетапної реалізації намічених планів, у 2017 році UA-IX займе позицію світового лідера за кількістю учасників, ефективністю утилізації їх портів та обсягом трафіка. Планується, що за той час загальне число учасників буде більше 500 і підключено більше 1 тис. портів.

"Українська мережа обміну трафіком" (UA-IX) є дочірнім підприємством ІНАУ, що об'єднує вже понад 110 учасників з усіх регіонів України: операторів, інтернет-сервіс-провайдерів, а також інформаційні центри, національні університети. UA-IX – асоційований член European Internet Exchange Association (Euro-IX).

Dell допомагає NASA здійснити успішний політ на Марс

Dell підтримує посадку нового марсохода NASA на Червону планету, найбільш складну частину місії, за допомогою аналізу даних, проведеного двома високопродуктивними кластерами (HPC) NASA під управлінням сервера Dell Power Edge. Керований Лабораторією реактивного руху (JPL) NASA в Пасадені, штат Каліфорнія, марсохід під назвою Curiosity (Цікавість) є найбільшим з коли-небудь відправлених марсоходів для вивчення Червоної планети.

Запущений 26 листопада 2011-го, Curiosity приземлився на Марсі в 10:32 вечора за літнім Тихоокеанським часом 5 серпня 2012 року у підніжжя гори всередині кратера Геїла в районі екватора Марса. Дослідники планують використовувати Curiosity для вивчення гірських шарів, які містять дані про вологість раннього Марса і можуть містити підказки про те, чи були на планеті коли-небудь умови, сприятливі для життя. Мобільна лабораторія буде шукати середовища, де життя могло б існувати, і вивчати потенціал цих середовищ для збереження доказів життя в далекому минулому.

Високопродуктивні кластери Dell, використовувани Лабораторією реактивного руху, забезпечили необхідну підтримку марсохода NASA Curiosity для аналізу величезної кількості тестових даних, необхідних для правильної підготовки марсохода для входження в марсіанську атмосферу і посадки на планету. Ця важке завдання було здійснене серверами Dell Power Edge, якими укомплектовані кластери Galaxy і Nebula. Остаточна послідовність параметрів для посадки, розроблена командою місії, була випробувана і перевірена за допомогою високопродуктивних кластерів Dell та завантажена на Curiosity.

"Ми пишаємося тим, що маємо можливість працювати разом із NASA. Ця організація надає світу розуміння того, що в сучасному світі новаторські ідеї дарують оптимізм і прагнення йти далі. Ця ідея перекується з місією компанії Dell: надати клієнтам повний спектр ІТ-обладнання та послуг, які допоможуть їм виконувати їх завдання більш ефективно і дієво. Мати можливість втілити найбільш важливу частину цієї місії для нас – велика честь", – сказав Джері Керролл (Jere Carroll), генеральний директор підрозділу цивільних відомств, Dell Federal.

Samsung GALAXY S III – перший у світі смартфон з підтримкою VoLTE

Компанія Samsung Electronics оголосила про те, що LTE-смартфони GALAXY S III стануть першими в світі пристроями, які підтримують технологію Voice over LTE (VoLTE).

LTE-смартфони Samsung GALAXY S III з підтримкою стандарту VoLTE надійдуть у продаж на корейському ринку в серпні 2012 року, після чого з'явиться і на інших ринках. Ця модель смартфона зуміє вивести компанію Samsung Electronics на лідируючі позиції серед виробників пристроїв для роботи в мережах четвертого покоління (LTE).

Технології VoLTE використовують IP-протокол як для передачі даних, так і голосу, що дозволяє надавати користувачам ряд нових мультимедійних послуг, таких як перетворення голосового виклику в відеодзвінок.

Основна перевага VoLTE, в порівнянні з іншими технологіями передачі даних, полягає в тому, що VoLTE дозволяє переда-

вати діапазон частот, які вдвічі перевищують тональну частоту в 3G-мережах, і має аудіокодек HD-рівня (AMR-WB). Таким чином, VoLTE забезпечує високу якість голосових дзвінків, яку можна порівняти з якістю при особистому спілкуванні.

На відміну від звичайної мобільної IP-телефонії, VoLTE не вимагає завантаження додаткових програм для здійснення дзвінка. В результаті, незручності викликані змінами мережевого середовища, такі як затримка виклику і невірне з'єднання з абонентом, значно зменшені. Попередні моделі LTE-смартфонів для передачі голосу використовували 3G-мережі. Головною перевагою нового LTE-смартфона GALAXY S III з підтримкою технології Voice over LTE є забезпечення переходу голо-

сових сервісів з мереж третього покоління в LTE-мережі наступного покоління, що забезпечує значну економію ресурсів.

Поява технології VoLTE в нових смартфонах GALAXY S III для мереж четвертого покоління є результатом 20-річної роботи Samsung Electronics в сфері розробки мобільних комунікаційних технологій.

LTE-смартфони GALAXY S III можуть бути модернізовані для підтримки VoLTE-сервісів за допомогою оновлення програмного забезпечення.

Великий теніс до Дня незалежності України

З 22 по 26 вересня на kortах Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, де командиром полковник м/с Сергій Петрук, проходить Другий міжнародний турнір з великого тенісу на Кубок командувача Повітряних Сил Збройних Сил України, присвячений 21-й річниці Незалежності України.

– У турнірі, – розповідає координатор турніру головний спеціаліст відділу міжнародного військового співробітництва Командування ПС Петро Майданюк, – змагаються представники Головного управління розвідки Міністерства оборони України, структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України, Командування Повітряних Сил, Військово-Морських Сил, Сухопутних військ Збройних Сил України, Житомирського військового інституту та спортсмени

тенісних клубів Вінниччини. Крім громадян України, призові місця намагаються здобути і військово-службовці Повітряних сил Республіки Польща та Військово-

вітряних сил Республіки Індія.

Для участі у змаганнях заявлені понад 70 бажаючих. Змагання проводяться між учасниками турніру в одиночному та парному розрядах, а також в особистій та командній першостях.

– Враховуючи те, що це вже другий наш турнір, – зазначає Петро Майданюк, – я вважаю, що він проходить досить вдало. Цей вид спорту лише розвивається у Збройних Силах, та кількість його прихильників невпинно зростає з кожним днем.

Бажаючих взяти участь у турнірі було чимало, але, на жаль, прийняти усіх не було можливості. Організатори ставили собі за мету популяризувати та далі розвивати великий теніс серед військово-службовців та працівників Збройних Сил України, підвищувати їх майстерність у грі з цивільними спортсменами та своїми колегами з інших держав.

Попереду – цікаві дні ігор, а ось хто переможе, дізнаємося в наступному номері! Успіху Вам!

Руслан Лінник.
Фото автора.

Мукачівське "срібло" на чемпіонаті Європи

Протягом 9-ти днів у столиці литовського баскетболу м. Каунасі проходив 7-й чемпіонат Європи з баскетболу серед ветеранських команд. У цьому змаганні взяли участь 113 команд із 21 країни, загальна кількість учасників склала 2000 чоловік.

Нашу країну на цьому баскетбольному святі представили 3 чоловічі команди із Києва, Львова, Севастополя та 2 жіночі команди з Києва та Мукачеве.

У чоловіків змагання проходили у 9 вікових категоріях, у жінок – 6. У жіночому чемпіонаті більшість команд було представлено у категоріях 40+ (9) та 50+ (8), у чоловіків – 50+ (20), 45+(14), 60+(11), 70+(4). Наша мукачівська жіноча команда "Карпатські ведмедиці" міського клубу ветеранів баскетболу "Імпульс" виступала в категорії 40+. У своїй підгрупі наші дівчата здобули 1 місце, пе-

регравши відповідно команди з Латвії (73:40), та Німеччини (57:30). У чвертьфінальному поєдинку мукачівки здолали опір польських баскетболісток з рахунком 52:50, у півфінальній грі проти команди "Легион" (м. Київ), яка була бронзовим призером чемпіонату України цього року, мукачівська команда впевнено переграла столичних спортсменок із рахунком 77:54. У грі за золоті нагороди наша баскетбольна команда зустрічалася з іменитими литовками, які у 2011 р. в Бразилії стали чемпіонками світу. Фінальний свисток судді зафі-

ксував перемогу господарів чемпіонату з рахунком 67:53. Бронзові нагороди у нашій групі здобули команда "Котка" (Фінляндія) та "Легион" (м. Київ). В нашій команді протягом усього чемпіонату результативною гру, командні дії, жадобу до перемоги показали Лілія Яцковська, Алла Кіріченко, Тетяна Курілло, Мітяняна Олена, Єлизавета Лисенко, Ольга Костюкович, Тетяна Ясичева, Оксана Кірсанова-Старонь, Ольга Продан, Тетяна Кобзар, Ірина Чубірко та Оксана Панасюк. На урочистому нагородженні наші дівчата отримали красень-кубок за 2 місце на чемпіонаті Європи, пам'ятні медалі та дипломи.

Від усієї команди срібних призерок хочеться висловити щирі подяку у допомозі в поїзді на перший чемпіонат Європи начальнику управління у справах молоді та спорту Закарпатської ОДА Віталію Ерфану, президенту обласної федерації баскетболу Олександру Зубковському, почесному громадянину нашого міста Віктору Балозі, а також члену ветеранського клубу "Імпульс" Сергію Фельбабі і тренеру Віктору Кваші.

Віталій Бібік.
м. Мукачеве.

На рахунку армійських спортсменів – 4 олімпійські медалі

13 серпня до Києва з XXX Олімпійських ігор у Лондоні повернулися спортивні делегати України. Кожен четвертий спортсмен національної олімпійської збірної представляв армійський спорт – усього за медалі у Лондоні змагалися 56 представників Збройних Сил України. Також у складі делегації своїх підопічних підтримував член Національного олімпійського комітету України, начальник Управління спорту Міністерства оборони України Олександр Величко.

Військові спортсмени, які представляли Центральний спортивний клуб Збройних Сил України (м. Київ), Навчально-спортивну базу літніх видів спорту (м. Львів), Спортивний клуб м. Одеса, Спортивний клуб м. Біла Церква та Групу спортсменів вищої кваліфікації, додали до "скарбнички" національної збірної 4 олімпійських медалі різного ґатунку у командних та індивідуальних виступах.

На головних спортивних змаганнях світу перше в історії України "золото" Олімпійських ігор в академічному веслуванні вибороли представниці команди майстрів з водно-веслувальних видів спорту Центрального спортивного клубу ЗС України заслужені майстри спорту молодший сержант Анастасія Коженкова, старший солдат Катерина Тарасенко, майстер спорту працівник ЗС України Наталя Довгодько та майстер спорту міжнародного класу молодший лейтенант Яна Дементьєва з 95-ї групи спортсменів Управління спорту Міноборони

України.

"Золото" у веслуванні на байдарках і каное здобув заслужений майстер спорту молодший лейтенант Юрій Чебан з 95-ї групи спортсменів (каное-одиночка, 200 метрів).

"Срібло" у легкій атлетичі з метання спису виборов майстер спорту міжнародного класу працівник ЗС України Олександр П'ятниця.

Ще дві армійки – майстри спорту з Центрального спортивного клубу ЗС України працівники ЗС України Олеся Повх та Марія Ремень – здобули "бронзу" у командній естафеті 4x100 метрів.

Член Національного олімпійського комітету України, начальник Управління спорту Міністерства оборони України Олександр Величко відзначив успішні виступи та високі результати армієців на головних змаганнях планети, їх жагу до перемоги та внесок у загальний командний результат національної збірної.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 112230.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

8th INTERNATIONAL AVIATION AND SPACE SALON

AVIASVIT-XXI

Ukraine, Kyiv

September 27th – October 1st, 2012

“VECTOR” STATE CORPORATION

Address: 19-21 Frunze str., Kyiv, 04080, Ukraine

Phone: +380 (44) 462-5367, +380 (44) 455-9390 Fax: +380 (44) 462-5367

E-mail: info@aviasvit.com.ua

visit us at WWW.AVIASVIT.COM.UA